Dr. B. GERZABEK
Єдиний Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома від ч. 415 SELKIRK AVE. на розі Salter & Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 9-10 вечером. Телефоне: St. John 660 як також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЄКТРО-МЕДИЧНІЙ, зараз від нашого Превіт... Шмигельс від ч. 415 417 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано, 2-6 по пол. 7-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР!

Дня 23-го мая відіграє "**Прогресивний Клуб**" гарне представлене п. з.

"ВРАГИ"

найславнійшого теперішного російського писателя **М. Горкого**.

Вже саме імя автора каже нам вірити, що представлене буде дуже інтересне, тому нехай кождий памятає на день в котрім відбуде ся се представлене, аби потім не жалував що опустив таке гарне представлене.

Штука буде відіграна в тетрі "**Кайнс**" при Селкірк ул.

Ціни як звичайно.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

(Докінчене).

І пішов з своїми звірятами на схід сонця, в як прийшов в столицю, вартові при городських воротах вийшли єму на зустріч і запитали, чи не треба вперед оповістити про него жінці, бо молода королева вже два дні тужить за ним і все боїть ся, чи не погиб він в зачарованім лісі. Вартівники думали, що той стрілець є молодий король, бо він був зовсім подібний до свого брата, і самі звірі бігли за ним. Але стрілець сейчас догадав ся, що річ йде ся о браті і подумав:

— Лучше буде, як мене стануть уважати за мого брата; таким способом легше зможу випратувати єго.

Тож приказав повести себе в палату. Тут єго стрітила з великою радостию. Молода королева приняла єго за свого чоловіка і запитала, чому єго так довго не було. Но він відповів:

— Я заблукав в лісі і ледви вибрав ся на добру дорогу.

Розпитавшись всьо про зачарований ліс, він сказав, що хоче ще раз польовати в нім. На прасно старала ся старий король і молода королева відклонити єго, він наставав на своїм і пустив ся в ліс з великою дружиною. Коли відїхав до лісу, лучило ся з ним те саме, що і з братом: він побачив сніжнобілу лань і сказав до своїх дружників:

— Останьте тут і зачекайте поки я верну ся; я хочу пустити ся за тою гарною дичиною.

І помчав ся в ліс, а звірі за ним. Но єму не удало ся дігнати лань, а тимчасом запхав ся в гущину, що вийшлось заночувати в лісі. А як розложив огонь, то почув над собою голос: [illegible]

— У, у, у! як мені студено!

Він підняв голову і побачив на дереві ту саму чарівницю.

Той він сказав їй:

— Ни ти змерзла, бабусеньо, то злізь в долину і загрій ся при огни.

— Ні — відповіла вона — я бою ся твоїх звірів.

— Не бій ся — сказав стрілець, — вони не зділять тобі нічого.

І старуха кинула тоді з дерева, як і першим разом:

— Я кину тобі з дерева прутик; як удариш ним звірят, то вони мене не рушать.

Почувши то, стрілець почув недовіру до старухи і відповів:

— Своїх звірят я бити не буду; зійди в діл, а як ні, то я стягну тебе.

Тоді вона закричала: Чого тобі треба? Ти не смієш рушати мене!

Але стрілець погрозив:

— Як не зійдеш добровільно то я зжену тебе кулею.

— Що-ж стріляй! — кричала старуха — я не бою ся твоїх куль.

Стрілець прицілив ся і стрілив до неї, але оловяні кулі були безсильні проти чарівниці і відскакували від неї. Но стрілець був розумним чоловіком: він відорвав від своєї одежі три срібні гудзики і набив ними стрільбу, тому що на то усе не мали сили ніякі чари. І лише тілько він вистрілив, як чарівниця упала в низ з страшним криком. Стрілець приложив її ногою і сказав:

— Слухай, стара відьмо, як ти мені сейчас не скажеш, де мій брат, то я хвачу тебе обома руками і кину в огонь.

Старуха налякала ся, почала просити пощади і сказала:

— Він зі своїми звірятами перемінений в камінь і лежить в рові.

Тоді стрілець потаскав її за собою до рова і сказав з грізним видом:

— Слухай, стара відьмо, сейчас оживи брата і всіх, що ту лежать, а як ні, то підеш в огонь.

Старуха взяла прутик і ударила ним по камінях, і в ту мінуту брат ожив, а разом з ним богато инших людий. Купці, ремісники, пастухи вставали, дякували за виратоване і розходили ся кождий в свою сторону.

А брати - близнюки, побачивши один одного, стали обіймати ся і цілувати і не тямили ся з радости. Потім хватили чарівницю, звязали її й кинули в огонь. А як вона згоріла, ліс отворив ся нараз сам від себе, і зробило ся світло і ясно, так що видно було царську палату на 30 кільометрів. Брати пішли разом домів, а по дорозі розповідали собі взаїмно о всім, що з ними було. І коли молодший сказав, що він назначений наслідником короля, другий промовив:

— Я так і догадував ся. Коли я прийшов до міста, а мене взяли за тебе, то всі віддали мені королівські почести. Молода королева взяла мене при стрічі за свого мужа і кинула ся обнимати мене при стрічі.

Як другий почув се, то him опанувала така заздрість і лютість, що витяг меч і зрубав ним братови голову. Але скоро той упав мертвий і червона кров полила ся з ран, він почув глубоке розкаяне:

— Мій брат випратував мене — закричав він — а я в нагороду забив єго!

Іній зачав голосно ридати. По тутже прибіг єго заяць і обіцяв ся пійти за чудесним коренем. І таки сейчас помчав і вернув з ним в сам час: мертвий ожив знова і навіть не замітив, що був раненим.

Опісля пішли брати дальше і молодший сказав:

— Ти подібний до мене, як дві каплі води; одіж на тобі така сама, як і на мені, а звірі рівно йдуть за тобою також, як за мною. Увійдім же в город крізь ріжні ворота і прийдім до короля з противних сторін.

Так вони й вчинили. Брати розійшли ся в противні сторони. І от в одну і ту саму хвилю приходять вартівники з двох противних мійських брам і доносять старому королеви, що молодий король вернув ся зі своїми звіратами з ловів.

— Як-то може бути? Таж одні ворота від других — цілу милю віддалені! — сказав король, дивуючись.

Аж тут оба брати віїхали з двох противних сторін і стали на подвірю.

Тоді король спитав дочки:

— Хто-ж твій муж? Они подібні один до другого як дві каплі води — я сам не знаю, не годен!

Молода королева налякала ся і не знала, що сказати. Але нараз она пригадала про ожерелє, що дала звірятам, і оглянувши, побачила на одні[м] з звірят застіжку. Тоді вона радісно закричала:

— За ким піде той лев, той є мойм мужем.

Молодий король усміхнув ся і сказав:

— Так, так, той сам.

Відтак всі посідали за стіл, їли пили і веселили ся. І від того часу зажили оба брати в розкошах.

Столиця Альбанії без чорнила

Один румунський справоздавець, що перебуває в теперішній столиці Альбанії в надморськім місті Дураццо, вислав до своєї часописи звіт, писаний оліцем, в котрім додає, що був змушений писати оліцем, бо в готелі, що в нім мешкає і платить 24 марок денно (около 6 дол. денно), не ма ні краплі чорнила до писаня. По правді, господар мав давнійше скляничну того дорогоцінного плину, але він, ізза необережности її вивернув, не міг вже другої дістати в цілім Дураццо.

Більше гармат, бо народ з голоду пухне.

Управа австрійської армії постановила скріпити у себе артилєрію, так щоби кожда дивізия піхоти мала 660 гармат. Таке збільшене артилєрії буде коштувати 150 міліонів корон. Дрібничка.

Запечатані оферти, підписані і заадресовані до підписаного будуть приниматися до 4 год. 8 червня.

Плини і форму контракту можна бачити, і форми оферти одержати в офісі п. Е. Г. Меттю, вса державного архітекта в Вінніпегу, Ман. як також в тім департаменті.

Подає ся до відома, що оферти, котрі не будуть написані на формах достарчених і котрі не будуть підписані властними іменами, вказуючими на заняте і місце побуту, не будуть приняті. Коли-би се була фірма, то кождий єї член має підписати ся і подати свою адресу.

З кождою офертою має ся післати чек платний в котрім будь чартерованім банку. Сума того чека має рівнати ся 10 процент зі суми оферти; сей чек має бути платний міністрови публичних робіт. Суму сю задержить ся, коли контрактор не сповнить свого зобовязаня ся.

Ряд не є зобовязаний приняти найнизшу оферту.

З розказу
R. C. Desrochers
Secretary
Department of Public Works
Ottawa, May 6, 1914.

Хто помістить се оголошене без позволеня єму не заплатять ся.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і первоpядної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знижити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка кревна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лiпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба лiпше за гальон	$3.50

Угорське вино квартова фляшка від 25ц до $1.25
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko,
175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.
З нагоди надходячого Праздника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

КУПУЙТЕ ШЕРИ

В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ
яка видає
руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руськой Видавничої Спілки виносить **$20 000**.

Шери продають ся по $1.00 (одному **долярови**) **один**.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати **членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм**.

По всякі інформациї пишіть на адрес

"CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "**КАНАДУ**".

Передплата виносить тілько $1.00 на рік.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Си стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву, істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части **МЕЙН** улиці. Теперішне іх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сініарською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сініар компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переводовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаний між иншими і одинокою компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм в Полудневою Америкою. Ся компания називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буеное Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших німецьких ліній.

Іх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракопюк при помочи п. Й. Петрашa.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднішу для справ банкових, і корабельних карт.

КАНАДА

"КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: **"КАНАДА"**
261 Fort Street. Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

"CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: "CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 19 Мая 1914. Число порядкове 37. Winnipeg, Man. Tuesday May 19th 1914. Число 19.

1814 КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! 1914
Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА!

НОВИНКИ.

Цісар хорий.

Послідні вісти доносять, що цісар Франц Йосиф захорів на ново. Лікарі тратять надію.

Австрія і страйк в Колорадо.

Австрийський амбасадор др. К. Думба на поручене австрийського правительства починив енергічні кроки в справі австрійських горожан, убитих в час страйку в Колорадо.

Син убив рідного батька.

Гірем Зеріа, мільонер-фабрикант і вислужений жовнір горожанської війни, дістав убитий своїм сином, Честером в своїй хаті на 170, 85 ул. в Бей Ридж, Бруклин. Вбійник має 43 роки. По занятю він хемік. Вбитий 80 літний старець, лишив міліоновий маєток в фабриках крохмалю. Підозрівають, що Честер ненормальний і доконав вбійства в приступі шалу.

Страшне варварство.

В Пітсбурґ, Па. невислідже ні злочинці допустили ся оного нечуваного варварства на вісім - літній Фльоренцині Довє і девять - літній Елисаветі Кленек. Ф. Дове перерізали опісля бритвою на дві части, а Кленек тяжко поранили. Три тисячі робітників з фабрик сталі уоружились і пустили ся в погоню за звірюками в людській шкірі.

Новий редактор.

Ходить чутка, що П. Крат має стати редактором часописи "Гайдамаки", що виходить в Ню Йорку.

Забаганки чорної сотні.

Недавно внесено в російській Думі чорносотенний законопроєкт свободи друку. Сей законопроєкт після всякої правдоподібности стане скоро законом і лиже страшним заборолом вільної російської преси. Та чорносотенці не задоволені сим. Ось часописи доносять, що московські чорносотенці просять "слова" Пуришкевича, щоби внести в Думі законопроєкт, після котрого видавництво всіх газет і журналів бере на себе правительство. Через такий закон свобідної преси не буде, вся буде поліцейська!

Судія про Ракефелера.

З Дітройт, Міш. доносять: Підчас одної розправи в тутешнім суді, натякнув судія Лемкі на кроваві події в Колорадо і так сказав:

Міліонер Джан Рокефелер ходить молитись до церкви, а син його учить в недільній школі, але се їм не перешкаджає убивати женщин і дітий в копальнях угля у стейті Колорадо.

Підчас тої розправи була на салі 200 людий, котрі нагородили судію за ті слова грімкими довготриваючими оплесками. Публика успокоїла ся аж тоді, коли судія загрозив, що очистить салю.

По американськи.

Цікаву новість завів один аптикар з Ню Йорку. В аптиці біля лади зі содовою водою зробив він гніздо для курки і продає своїм сталим гостям яйця "сьвіжі", кажучи, що їх щойно знесла курка. Коли-б та курка могла говорити, з [illegible] до многих з тих я[иць] хотіла би признатись.

400 тисяч робітників.

Дня 13 мая 103 [illegible] в Петербурзі. Пр[ичиною] страйку є політичний гнет. Страйк розширяє ся по цілій Росії.

Пораз перший в історії.

Телеграма говорить, що дума відкинула буджет, предложений міністрами, більшостію 70 голосів. Се сталось пораз перший в історії російської держави.

Нафта в Манітобі.

Доносять, що нафтяна компанія хоче вертіти діри на нафтяних полях в Гільберт Плейнс. Однак Корі, заступник міністра справ внутрішних хоче, щоби раз спробувати перший чи є там нафта, в щ[о] ли задержаня її на власність держави. — Шкода, що лібера[ли] тепер не є в силі, они зараз продали би ті поля якомусь заслуженому свому робітникови.

Шевченківське сьвято.

В суботу відбув ся в Вінніпегу концерт для ушанованя сотлітніх уродин Т. Шевченка. Сам концерт випав середно добре, але гарне враженє викликав похід в неділю улицями міста, в якім взяло участь около 2000 людий. Жалко тілько, що сей сьвяточний обхід відбув ся не спільними силами всіх вінніпегських Українців, як се має місце деинде, а через те і не вийшов так, як мав вийти. — Все ще таки [illegible]

Кравченко не журить ся.

Відколи Кравченко сидить в арешті ще ані разу не дав пізнати по собі, що він находить ся в такім скрутнім положеню, сейто те, що має бути повішений 9 липня. На ради свого духовного дорадника не звертав найменшої уваги. Поводить ся цілком так гей би се не його мали вішати.

Гарна нахідка.

Недалеко Зіберн, на границі між Манітобою і Саскачеваном найшли двох людий звичайне гніздо з 6 молодими. Були се звіри дорогоцінної породи "чорних лисів". Один з ловців продав зараз пару молодих за 900 дол.

Страйк в друкарні п. Доячека.

В "Народній Друкарні", яка є власностю п. Доячека, вибух минувшого понеділка страйк. Причиною сего страйку є ся обставина, що п. Доячек відмовив жаданю друкарів, більшість яких се самі Русини — і не хотів віддалити з роботи ново-принятого Жида - формана, а ще до того вимовив роботу двом старим робітникам. — П. Доячек є рівночасно властителем "Руської Книгарні" і головно опирає свій бизнес на Руснах.

Як сей страйк [illegible] своє слово, пригадуючи п. Доячекови, що жиючи з Русинів, повинен би більше з ними рахувати ся, а не показувати своїх зубів...

Діти, що уродять ся около 1950 р. будуть жити до сто літ.

Лікар Е. С. Бейлей, говорячи перед гомеопатичним медичним товариством в Чікаго, сказав, що діти, котрі уродять ся около 1950 року будуть пересічно жити 100 літ. Се твердженє опирає він на статистиці, котра доказує, що зі здобутками на поли медицини, вік людий збільшає ся.

Пригода з божевільним.

Інтересна подія відбула ся не давно в Копенгаґ. В домі божевільних св. Дівніація номер недавно один хорий; його тіло занесено до секційної салі, де мала відбути ся обдукция. Коли лікар хотів взяти ся до роботи, підніс ся нагло минмий померший і почав кричати та лаяти ся. Лікар з великого страху став кликати о поміч. На крик прибігло кількох доворців але коли вони побачили віджившого "мерця", накивали пятами. Божевільний скочив тоді з секційного стола, вибіг з салі і замкнув в ній лікаря. Коли инші лікарі дістали ся до салі, їх товариш в наслідок страху сам збожеволив і його мусіли замкнути до осібної келії. Збіглого "трупа" вскорі спіймано і доперва тепер виясниля ся загадка. Один хорий, аби вийти з заведеня, усунув непамітно тіло справді помершого божевільного з секційної салі і сам положив ся на стіл.

Обманець в ролі бурмістра.

Недавно арештовано в Берліні віцебурмістра міста Кесліна на Поморю, Едварда Александра. Стверджено, що він є знаним і пошукуваним віддавна через поліцію обманцем Генриком Торманом, котрий перед кільканайцяти роками, будучи урядником в Берліні, втік, [illegible] дістав Торман, який вже віддавна виступав і був відомий під іменем Александра. Се мiсце обняв він в грудни минувшого року і протягом кількох місяців зумів зєднати собі загальну симпатию і відчинених йому урядників і ширших кругів горожан. Аж нараз перед трома тижнями увійшло до прокураторії в Кесліні донесенє о вимушенє проти Александра, внесене через його давнійшу любку від котрої він ріжними позорами видурив по над 2000 марок. Коли відтак оженив ся з иншою, дівчина зажадала зворотy гроший. Александер відмовив, супроти чого дівчина звернула ся до прокураторії. При слідженю справи викрито, що в легітимаційних паперах Александра не згоджують ся деякі подробиці. Його просили, аби се вияснив, але Александер відмовив протакувати, що не бачить найменшої причини легітимувати ся. Прокураторія розпочала слідство на власну руку і ствердила, що якийсь Едвард Александер зложив, виправді державний іспит на асесора; але в р. 1909, а не — як виказували його папери — в році 1907. Чоловік, що зложив сей іспит є адвокатом в Фрідєнав. Дальше викрито, що Александер є ідентичний і пошукуваним від давна через поліцію Торманом. Коли його завізвано аби ставив ся в прокураторії, Александер утік до Берліна, виїзджаючи буцім-то в урядовім інтересі. У Берліні вислiджено його і арештовано, супроти чого Торман признав ся до вини.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелів з краю, то тепер найлiпший час. Шiфкарти дуже танi. Зайдiть до нас, або напишiть лист, а ми вам подамо всі інформациї.

МИ ПРОДАЄМО шiфкарти до старого краю по найнизших цiнах і на найлiпшi шiфи, котрi вiдходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО грошi до краю скоро i безпечно так, що в краю дiстають рiвнi грошi, бо ми вже посилаємо грошi через довгi лiта i знаємо докладно як посилати: — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадийські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.
667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.

ДОПИСИ.

К.

СКАЖЕНИНА БАНКРОТІВ.

(Конець).

— Зі своїми йо-глядами я не крив ся ні одного дня. Я розкрив карти зараз кілька годин після свого приїзду до Вінніпегу і ви наперед знали, чого по мені вам надїятись. На сім становиску я стою по нинїшний день, а свої погляди виповідаю і в "Канаді" і в "Новинах" і гал. "Ділі"; а як мені допоможе Бог, то буду їх голосити устно і письменно ще цїлі літа. Чи ті всї часописи мене підкупили і зробили провокатором, аби я завів народ в Канаді до загибелї так, як се роблять галицкі чорносотенцї? Чи се що я за свою працю кажу собі платити має бути зрадою, а як ви за агітацію за Стефанюком берете по 300 дол. або за продаж народних інституцій "комішен" — є народною роботою? Чи як я за гроші в "Канаді", яку ви самі основали (на що маю десятки сьвідків!), виповідаю свої сьміливі переконання, то я провокатор, а як ви півроку обдирали видавців "Канади" за прямо невчуване друкованє сеї часописи, то ви сповняли народну і культурну роботу? Чи як у своїх часописах питую ваше хамство, неграмотність, злодійства, бельолове, то се зрада і провокаторство, а як ви витягаєте всї домашні бруди і їдете з ними до шовіністичних редакторів "К. Фарма" доносячи вам рівночасно всї тайні справи Епископів і священиків, то се благородність, ідейність і "чисто народне становиско"?

Менї байдуже, що скажуть про мене обірвані і моральні нуждарі, та рішучо мушу зареагувати, як сї нуждарі нарушать мою честь. Мучеником вас не зроблю, бо допоміг би вам до вашої соромної і погубної карієри. Тим більше, що як показуєсь з вашої мазанини, ви самі не розуміючи слова провокатор (се у вас трафляєсь частенько), самі не знаєте, яку відвічальність взяли на себе і ужите сего вислову. Ідіотам і Бог не противен. Та не погнівайтесь, як я назву вас падлюками і буду вас такими називати і як так трактувати, наколи ви не поправите доказами, що я продав ся за гроші і що моє поведінє [illegible] ... Чи приймаєте се до відомости?

Але пора приступити до деталїв і аргументів писаки з "поступової" номінациї.

Вся банда, що вижирає мене з канад. вулиці вже більше як півроку вправає у своїх читачів, як в Німця хоробу, що я впровадив словар вуличних висловів в їхні "сальони", усї сї "культурники" і естети забувають про се, що коли я зачав містити свої перші статі сатиричні і поважні, то я писав по європейськи і так, як пише ся до людий, бо еще не знав, що маю до дїла з голотою, як се показалось зараз з перших нападів "К. Фармера", "Ранку", а потім "У. Голосу". Вони за лїниві, аби сей факт провірити, а властиво не хочуть сего знати. Вони забувають про се, що перший привіт, яким мене повитали канад. ковбої були епітети: зрадник, ідіот, підлий, а за тим пішли такі цьвіти, які [illegible] ся. Ну, годі; треба було примінювати ся до пастухів і я примінив ся, хоч не зовсім. Хочете доказу? Гаразд: наведіть з моїх статий мої вульгаризми і вульгаризми з усїх ваших статий і дописїв. Ану, хто здобуде рекорд! Знайдіть у мене хоч раз вислів "батярський", а я знайду його у вашій-же статі, в якій ви граєте ролю естета, аж два рази. Можливо, що моя "мазанина" дорівнує "московфільській пресї в Галичині та чорносотенній в Росії", якої ви ніколи не бачили на очі, бо як були в Галичині, то читали буквар, — та ручу вам, що ваша її не дорівнує, бо під зглядом змісту, стилїстики і словарця, а вкінци змісту, перевисшає єї о цїле небо — але в значінє негативнім. В Галичині буду мав нагоду переконати про се земляків в ряді рефератів, до яких ви мені подали неоцінені [illegible]

Не гнівайте ся, що хтось не думає, що по Вінніпегу "бандами волочить ся" дїчі гайдамацька" і "ллинув похід на вашого професора" — але так воно дїйсно є. Чи пригадати вам зазвані універсали, що вийшли з вашої пльоткарської голобщацької будки, з візванєм до походу на мене? Чи мало ви набігаєтесь по своїх будках, працюючи [illegible] над способами боротьби зі мною? Адже ви покликали на поміч навіть Турка в особі Кона! Адже ви в сїй цїли зєднались з Гикавими і Гловами, яких передше мішали з болотом? Хиба се не то саме, що органі[illegible] чорної сотні?

Кажете, що я всїх аколен і всїх оплюгавив. Хиба ви вже такі замотиличені своєю [illegible] великістю, що себе, Гикавого, Глову, Чорнейка, Брата, Мужова, Макарія і Зварича вважаєте всїми, що живуть в Канаді? Гов, постривайте, туренчики! Адже в самім Вінніпегу на академії Шевченка була з тисяча людий, які мене витали [illegible]. Сих наших "всїх" я вам відступлю дуже радо — вони нехай будуть вашими. Та не забувайте у своїй безсоромній зарозумілости, що попри ваші "вони" стоїть тисячі, що на вас плюють; а згодом число таких буде зростати більше. Не забувайте сего, бо ся зарозумілість може вас обманути.

"Коли хто назвав би другого Карманським, то сей не забув би сего до суду віку, як найтяжшої образи". Гаразд! А я вам скажу, що є така дрянь, що назву Мазепи вважає такою образою, що за неї бє ся до крови. Чому між канад. дрянню не мали-б найти ся такі самі окази? Ганнібалем страшили римські матрони свої діти... Хиба се Ганнібала обезславило? Хиба обезславлює Мазепу се, що якась темна личина вважає [illegible] його іменем смертельною образою? На вашім сьмітнику темнаків, телят і ідіотів найде ся не мало, від темних духів вони не могли набрати ся сьвітла.

На щастє не всї думають вашими телячими мозками. Не вірите? Так ось вам виривок з листу чоловіка інтелїгентного, що перейшов галицьку середню школу і американську [illegible] і живе на американській землї трохи довше від вас. Не сьвітоглядом сей чоловік стоїть на діаметрально противнім до мене становиску. Так ось, що він пише: "Дійсно наша американська Україна, то так як той чмарований "галицийський гомстед з смердячими калабанями і крикливими жабами. Дав би Бог, щоб ту "українську фарму" удало ся Вам чим скорше осушити, вичистити та засіяти здоровим зерном." Отже не всї дивлять ся на нашу роботу вашими очима і очима ваших темних замотиличених поклонників.

А хочете знати що думають про вас в рідній краю? Так наведу вам лиш одну фразу з письма від дуже поважної особи зі Львова: "Треба углядати моральні та інтелектуальні засоби тих людий, які ютепер в Канаді велї провід [illegible] за свою велич, бо суть люди і то поважні та розумнїйші від вас і ваших поклонників, які на вас дивлять ся [illegible] з великим одушевленєм. — Я за свою репутацію не потребую боятись і ви мені її не відберете, хоч би ви всі похапали [illegible] мене.

На мені ви віднялись. Підняв ся Брат, Гикавий, Глова, Зварич, ви "ферлейни" і ваші прихвостні. [illegible]

А будьте певні, [illegible] Канади.

Та досить: "Дураков не убавиш, а на умних тоску наведеш..."

Карманський.

Вінніпег, дня 17 мая.

БЛАЗЕН.

Хвальна Редакціє!

Хоч як противним я [illegible] уживаню поганих і некультурних слів в часописи і нераз сам був сердитий як не редакторів так і дописувателів, які таких слів уживали — тепер саме їх оправдую, бо маю наглядний доказ, що нераз не можна інакше поступати і мушу сам напятнувати одного з бесїдників по ювилейнім обході а іменно п. Арсенича.

Сей панок іменно все, що умів сказати, се виганьбити тих, які не взяли участи в нинїшнім обході наливаючи їх ріжними словами. П. Арсенич вичисляючи ріжні категориї людий, забув згадати про ще одну, а се про блазенсько-ідіотичну, до якої мушу зачислити як п. Арсенича так і його чесну кумпанію. Що пан Арсенич є ідіотом, се можуть посьвідчити його шкільні сьвідоцтва, в яких могли-б ми найти ясні докази його ідіотизму, глупоти і нездарности — а що є блазном, на се доказ його нинїшний виступ.

Тільки такий блазень як п. Арсенич може величати ся своєю глупотою і ще мати претенсію щоби другі його глупоті покланяли ся — і тільки такий ідіот як Арсенич зі своєю спілкою може жадати, щоби всї люди ставали під команду таких блазнів як п. Арсенич або Ферлей.

Се все, що хотів я відповісти на блазеньску бесїду пана Арсенича і прошу Хв. Редакцію сє помістити.

З пов.

Наочний сьвідок ідіотизму і блазеньства Арсенича.

Спрінгфільд, Ман.

Хвальна Редакціє!

[illegible] місця [illegible]

Недавно я читав у лїберальній шматї "Канад. Фарм." допись в котрій А. Виробуа і П. Швець вихвалюють во ві небеса лїберального кандидата п. Роса. Дивно менї, що сї два панки вихвалюють ся Росом, як сирота сорочкою. Они не знають, що п. Рос не могу [illegible] нікого з нас, мусїв аж їх з Іст Селкірк спровадити.

Ми знаємо пана Роса не від тепер він нас вже перед тим репрезентував. Але і на репрезентував ся. Тілько его бачили, що перед виборами. А по виборах казав себе шукати в пити. Нам тепер всїдно, що ми давали голоси на таких панів як Рос. Ну та вже скінчила ся Божа хвала, вже пан Рос буде обирати парламент так, як я свої вівці. Побачить він як зо[illegible] посилати нас до домів нарятів, та говорити такі бесїди, як та в Гейзеріджі. Не поможуть єму тих пару доларків, тих пару лїберальних хрунів з Іст Селкірк. Ми не діти. На селе дурити пане Росе і ви доларики.

Пане Росе, яким ви лишем говорите до нас, коли Ви кажете, що ми чужинні а голоти Русини і Поляки, златні лише до кримінали. Що Ви собі думаєте? Де Ваша честь? Не думайте шановні читачі, що менї хоче ся писати. Ні не менї се робити. Але коли я бачу, що лїберальна худоба таки на добре розгуляла ся, то я, яко Русин, не можу терпіти, не можу дивити ся, як та лїберальна голота розпущена як тї зграя псів, уїдає по фармах та одурює легковірних фармерів. Я не можу дивитись на те, що люди без сумлїня торгують нами не червонїючись навіть. В старім краю дивились на таких як на нікчемну худобу; та сим не дібні не мають лиця межи людми показати ся, а тут така нагота до парламенту пхає ся і то жадає поверти від тих, котрих з болотом мішає.

Що Ви на се панове фармері? Чи довго дасте насміватися з Вас. Чи не час вже нам ту гнилу болячку витиснути з нашого тїла? Вибори зближають ся. Зближаєсь час, коли свідомий горожанин рішає долю своєї країни. Зближає ся час, коли то всї горожани державі віддають керму державну в руки своїх вибранців. Чи мудрий газда дасть коні в руки не щирому і не розумному фірманови? **Чи сьвідомі горожани провінції Манітоби віддадуть ряд в руки лїбералам?**

На се відповідати можете лиш ви ми фармарі.

Фармер.

Арран, Саск.

Хвальна Редакціє!

Якось попала ся менї в руки лїберальна зрайка "К. Ф." Переглянув я єї і крім цїлої купи брехень надибав допись п. Чорнейка. — Справді его можна назвати гумористом канадийського лїберального торбаря, чи як там его називають.

Мистер Чорнейко таки на добре взяв ся боронити свого шваґра Гикавого, бо як то кажуть, свій як не заплаче, то бодай скривить ся.

Лекше єму робить ся, коли [illegible] дурнем, або яким там другим іменем (хотяй сам такий мудрий як зобіч) між другі мають назвати Гикавого. Ви п. Чорнейко бороните Гикавого, як хочете, то не обмиєте его з того, чим він сам обмастив ся. Між усї знаємо, що Гикавий не любить казати правди. Борись брате, а арранські Русини увінчають тебе вінцем слави; так як се зробила та з Тенкомирцем. Се зрозуміле Вам. Ні може?

На закінчене скажу ще пару слів "Подорожному" з "У. Голосу". Жаль, що "Укр. Голос" вже не [illegible] Се хиба сьвідчить о его духовим убожестві, [illegible]. — Ви п. "Подорожний" замітіть наперед сьмітє з своєї хати а потім подьметеся чужої. А поки що подорожуйте далі по Аррані.

Другий подорожний.

Гімлі, Ман.

Хвальна Редакціє!

Прошу ласкаво помістити моїх пару слів в Вашій [illegible] часописи. Тут хочу подати дещо з нашого виборчого округа.

Случалось менї нераз заходити ся з фамерами сего округа і не раз говорив я з ними про обі тутешні партії. Яке враженє я винїс з сих поговорів, кождий може дуже легко догадатись. — Вистарчило згадати про лїберальну партію, аби почути таке: "Е доста вже нам тих лїбералів. Ми вже мали їх та їх роботи досить за послїдних 15літ урядованням в оттавськім парламенті знаємо ми тих ваніків. Ми то же бачимо їх роботу в Саскачевані та в Альберті. Сего нам вистарчить, аби їх копнути від себе. Прочь з лїберальною подлотою."

Ось бачите шановні читачі до чого панове лїберали доповитикували ся. Однак панам лїбералам се нїчого не вкоїть. Они таки лїзуть хоч їх бють в "сміванник."

В сїй ганебній роботі панів лїбералів дуже помічним показує ся звісний брехун "Кан. Фарм."

Не давно вичитав я з сеї шматки допись підписану якимсь Стефанюком. Згаданий добродїй накидає ся на консервативний ряд за те, що той видав 93 534 дол. на дороги в Гімлі.

Таке писати може лише чоловік без чести і без сумлїня. Замість тішити ся, що ряд викинув таку суму гроша на будову доріг в руськім дістрікті, то він накидає ся на него. Ми з гімлеського округу бачимо ті дороги і видимо чим пахне баґрапшна в "К. Ф." — Се все сьвідчить лише, що лїберальні поганяці не маючи чим воювати між нашими фармарами на єдино повторяють за брехливою "Фрі Пресс" [illegible] — Ми можемо вибачити англійській та ще лїберальній газетї, бо знаємо з якими то замірами носить ся ся газета взглядом нас Українців і знаємо що єї хотілоб ся, щоби ряд дороги будував лише там, де она хоче, т. є. всюди лиш не межи Русинами, то і не чудно, повторяємо, що єї солею в очі тих 93 тисячі видані на дороги в Гімли, але коли се говорить свій, то се вже край на підлість, се хрунівство і зрада свого власного народу, се вода на млин наших ворогів. Згаданий писака каже, що він будучи в Гімли не бачив там дорог. Та як Ви можете, пане Стефанюк, бачити дорогу, коли Ви не бачите хто Вам ворог. Ви, видить ся, були запоморочені алькоголем і як се звісно, кождий під впливом сего трунку не бачить дороги і то навіть тої, котрою йде. Що Ви лїтали, як були в Гімли чи що? Ой біденькі Ви наночку біденькі. А скажіть будьте ласкаві, чи то не такі лїберали як Ви.

В. Пастернак

HUGH D. CUTLER
адвокат
Полагоджує всякі справи в цивільних процедурах удавайтесь до нього.
Phone [illegible] 210-11 Nanton Bldg. Winnipeg, Canada.

SAVOY HOTEL
C. F. BEKKERT, Властитель.
Main Str., напротив C. P. R.
Станція і віпт 1 дол. денно.

THE SELKIRK HOTEL
T. H. Nesbitt & J. M. Wilson, Prop's.
802-804 Main st. Phone S.J. 2533.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone St. John 695.
Jas. Hennessey, Prop.

Elliot, Macneil & Deacon
316 McIntyre Block

П. П. АЛЕХНО.
Русько - Польський заклад фотографічний, новозавний і потребовий. — Автомобілї для винайму, карити на весїля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1794.
WINNIPEG, MAN.

Вісти з Краю.

СТАНОВИСКО УКРАЇНЦІВ.

Др. К. Левицький був недавно у Відни і відбув довшу конференцію з нам. Коритовським і з през. міністрів гр. Штірком. Обговорювано головно ратункову акцию в руській части краю. Др. К. Левицький звернув увагу на конечність приспішения сеї акциї головно тепер на передніку. Обговорювано також політичну ситуацию і становиско України до неї. В розмові з нашим кореспондентом заявив др. К. Левицький, що він, а також і клюб заявляє ся за сим, аби скликати конвент сеймовий і довести до ухромленя парламенту, бо Українці стоять на становиску потреби функціонування парламентарної трибуни. В сїй справі повинно виступити з ініцятивою правительство.

"Посрамленіє" Поляків в Ватикані.

Як ми свого часу доносили, берлинські Поляки викликали були авантури в церкві в Моабіті, так, що поліция силою мусїла їх викидати з церкви. Тепер вїхала в сїй справі польська депутация до Риму. Посол Моравський підчас Великодних сьвят був кілька разів в Ватикані. "Паломництво" се скінчило ся посрамленім і тому члени депутациї, щоби закрити сором, містять в часописях заперечення що депутациї до Ватикану зовсїм не було.

Гарно собі пожартувала.

Селянка з Лишок Мурованих Ева Дроздикова принесла вчера до слюсарського варстату п. Рубіна Крайнера при Краківській площі зелізну касетку і просила, щоби її отворив бо згубив ся ключик. Коли касетку отворено, побачив в ній п. Крайнер три годинники, золотий нашийник, ковтки і брандолети вартости до двох тисяч корон. Се навело його на підозріне, що касета походить з крадіжи, тому віддав селянку в руки поліциі. Коли там приведено Дроздикову, був вже на поліциі властитель молочарні п. Евген Льовай, якому арештована украла касетку при нагоді доставки сметани. Дроздикова оправдувала ся на поліциі, що вона забираючи касету тільки так собі зажартувала.

Убийчий замах і самоубійство

З Чернівець пишуть нам: В середу дня 22 с. м. о 10 год. вечером пішов капраль 22 п. кр. оборони в Радівцях, Кость Юлію до мешкання дівчини Комінські Унгуреан, до якої від довшого часу без успіху залицяв ся. Юлію витягнув службовий багнет і пробив ним кілька разів дівчину в груди, так, що вона окровавлена впала непритомна на землю. По сім злочині пішов Юлію скоро до кошар і стріляв собі з службового оружа в живіт. Самовбійника перевезено до шпиталю, де тої самої ночи умер. Зараз по утечі Юлія з дому Унгуреана поспішило богато осіб на поміч раненій дівчині і уділило її першої помочи. По приході лікаря перевезено нещасливу дівчину до краєвого шпиталю. Є надія удержати ранену при житю.

БЕЗ НАШОЇ ЗГОДИ НЕМА СОЙМУ.

Офіціяльний комунікат нарад парламентарної комісії польського Кола і конференции і президії Кола з президентом міністрів гр. Штірком промовчав один характеристичний, а для нас дуже важний, момент, а саме становиско правительства до скликаня галицького сойму. Нинїшні віденські дневники доносять ще [illegible] вчера на конференциї президії Кола з гр. Штірком поручувано також справу скликаня галицького сойму. Поляки рішучо намагали ся, аби правительство згодило ся на скликанє лїтної сесії галицького сойму. — Сьому рішучо спротивив ся гр. Штірк і заявив, що лиш тоді може на таке згодити ся, коли Поляки порозуміють ся з Українцями і коли одержать від Українців обовязуючу заяву, що сойм працював би спокійно. Коли-ж в данних обставинах се тепер неможливе, а Українці ниж не згодять ся на скликане сойму, в разі-ж скликаня сойму проти їх волі, вельбої обструкцию, то правительство перед таких обставин не може згодити ся на скликане сойму. Гр. Штірк порадив Полякам, аби вони в сїй справі найшли згоду і порозуміне з Українцями, а тоді в справі скликаня галицького сейму на лїтну сесию не буде ніяких перепон.

Хто буде маршалком-міністром?

Недавно відбула в Відни засїдане парламентарна комісия польського Кола, аби порішити остаточно справу обсадження трох начальних політичних становиск; маршалка краю, міністра для Галичини і другої ресортової теки в кабінеті. Як зачувати, становиско маршалка краю не буде покищо обсаджене. Функциї маршалка краю буде повнити один член краєвого виділу аж до скликання нового сойму. Теку міністерства Галичини обійме п. Зео. що-до другої ресортової теки ще не прийшло до порозуміня в польськім таборі. Ся справа буде дефінітивно порішена аж по делегациях.

БЕРЕЖІМ УКРАЇНСЬКИХ НАЗВ.

(З "Діла.)

В літі 1901 р. відбував я військові вправи й тоді пізнав ся з одним резервовим офіцером Чехом, котрий як гімназияльний учитель - історик дуже інтересував ся просьвітними економічними й політичними справами Галичини, а особливо Українців і Поляків та їх взаімним відношенням. Про усе хотів знати, за все розпитував - розвідував, а то й особисто рад був бачити.

При нагоді розповідав менї як то Чехи віднайшли неодну позабуту чеську назву сеї або тої місцевости, як її тепер знова вживають в місце недавної німецької, а то, буває іноді заступають німецьку чеською.

Він також заявив повне подуміне, чому Чехи так побивають ся за обсадженєм кождого становища своїм чоловіком не лиш тому, щоби сїй чи тій одиниці придбати "кусень денного хлїба", але передовсїм на те, щоби та одиниця всюди виступала явно як Чех і витискала національне пятно на кождім кроці так своєї публичної діяльности в характері державного або автономічного чи самоуправного урядника, як і в приватнім житю ставала примірoм до наслідування для меншого брата.

А я слухав і на його [illegible] мовчав засоромлений — збентежений, бо не хотів правди сказати не хотів виявити, що нам ще далеко до того, що-ми слабодухи, що не ми українізуємо, але наші добрі сусїди польщать у нас усе тай нас самих на кождім кроці та що ми не то заздалегідь сему не запобігаємо, але ще й самі помагаємо їм у тім, будь з причини нашої байдужности, будь із-за недостачі сили волі, будь зрозуміня ваги справи або із-за хибно понятого опортунізму. Шойно тоді, як вже зайшли за далеко в уступках, бачимо, що годі далі уступати, й зачинаємо противити ся загарбуваню нашого добра, й незручно пробуємо відбирати те, що колись добровільно відступили. За хрунів, а тим менше за ренегатів нема що й згадувати.

Щоби не остати цілком голословним наводжу на раз лиш ще такі приміри.

Є в нас в Галичині повітове місточко, по польськи та по урядах зване "Цешанув", котре доокола чисто українське населене — з виимком значної части інтелїгентів — зове ся "Чесанів". Давні "тверді Русини", а нинїшні "істинно руські", й поміж інтелїгентів чейже не могли й не можуть по своїм принципам його називати так як люди-хлопи, тож постійно писали "Цешанов", а вимовляли з російського — подібно польському "Цешанов". Аж перед якими 25 роками "народовці" зачали писати одні "Тішанів" другі "Тишанів", але також чомусь рідко котрий з них мав відвагу написати чисто по народному "Чесанів". З того остаточно вийшов ні вес ні баран, ні хлопська ні панська чудасія, а такий ні польський ні український дивовижний "Цішанів". Чому? Сеї загадки певно не розвяже фільольог, а хіба психольог.

Другий примір. В заліщицькім повіті є Товсте місточко й Товсте село. Так його називає наш не лїсований ще поштовою мнимо високо - культурних інтелїгентів престолюдів з Поділя. Так навіть ("Товсте") веліла (може через помилку!) надрукувати управа зелїзниць на картах їзди. Та псевдоінтелїгенти, що не хочуть знати рідної мови, виздали, що десь там в скалатськім повіті є також Товсте що отже висланий до них лист, міг би колись заблудити з одного до другого Товстого і прийти до них на день два пізнїйше. Тож замість звернути на се увагу управи почт і телеграфів і зажадати від неї введеня під тим зглядом ладу примірoм через подібний придаток, як його дістала Скала над Збручем, воліли охрестити по польськи "Тлусте", коли тимчасом без калїченя мови можна було легко оминути всякі непорозуміня допишуючи постійно при нім Товсте "місто" а друге (в скалатськім повіті) Товсте лишаючи в супокою без жадного додатку.

Ще один примір. В тім самім заліщицькім повіті є село подібне на місточко Летяче по польськи охрещене "Лятач". Тут вже таки без жадного аргументу наші інтелїгенти стисобою, але до інтелїгента зачинають вже привчувати ся говорити з панська, відзивати ся "красшим стилем". Цішанів, Тлусте, Лятач, а звільна вічнуть дома так своїх діток навчати.

Тоді прийдеть ся нам вести тяжку завзяту, може й з жертвами получену боротьбу за назву наших осель, замість на що инше — кориснїйше звернути свої сили. А чому? Бо у нас замало політичного виробленя, за мало розуміня ваги кождої справи, що прямо або лише посередно має всенароднє значінє.

Тому звертаймо з бездоріжа, доки час.

С. М.

Франция і Німеччина — котра з обох держав сильнїйша?

Таке з погляду на політичні події в Европі та взаємини великих держав інтересне питанє ставить одно з послїдних чисел великої паризької часописи "Матін".

Відповідь дає французька газета отсю:

Німецькі оруженя примусили Францію до вложення нових тягарів військових і фінансових. В сих взаїмних перегонах між обома державами видасть ся Німеччина значно сильнїйшою. Тимчасом однак коли що-до Франциї виринає питанє й значно меншого числа населеня та депопуляцій — то що-до Німеччини виринає питанє золота — грошей. Від року запас золота в "Райхсбанк" прибільшив ся о пів міліярда і виносить сегодня 1.600 міліонів франків — крім сего є в осібнім скарбі воєннім 195 міліонів франків.

Після остаточного білянсу, сей запас золота зменшив ся в послїдних 4 тижнях о 62 міліонів, що є однак звичайним явищем при кінци кождого кварталу.

Порівнаймо з сим стан Банку Франциї. Супроти 1.975 міліонів Банку німецького має він 4.300 міліонів запасів золота. Обіг банкнотів француських виносить 5 міліярдів 922 міліони, німецьких 2 міліярди 772 міліони (сей обіг покритий до висоти 72 прц.) Цїлий обіг монетарний (разом з золотом) виносить у Франциї 9.5 міліярдів, в Німеччині 7.75 міліярдів.

Коли тепер порівнає ся обі нациї, з яких одна (німецька) має 65 міліонів мешканців, француська лише 40 міліонів, — то прийде ся до висновку, що остаточні числа фінансової сили будуть ще далеко більше ріжнити ся. На підставі самого запасу золота обох Банків емісийних — припадає на кождого Німця 30 франків, на кождого Француза 107 франків — більше отже як в трое. — Що-до банкнотів знов — на кождого Німця випадає 42 франки, на Француза 148 фр. отже чотири рази стільки. Не дивно отже, що звісний статистик Гельферіх подає, що пересїчне майно мешканців Франциї в відношеню до мешканців Німеччини є як 7 до 3.

А се порівнанє буде ще яркійше, коли почислить ся цїлий запас цінних паперів, як також обдовжене гіпотечне у обох націй, бо воно викалало на користь Франциї. Висновок з сего, що Німеччина сильнїйша від Франциї, а та знова много від неї богатша.

З ГАЛИЦЬКОЇ МЕНАЖЕРИЇ

Кацап.

— Що се таке в першій клїтці?

— Се кацап!...

— Щож то таке "кацап?"

Кацап, се таке сотворінє: він чоловіка а він звірюки. Кацап дуже зручно ходить по лінії, по віденськім шпагаті, але найкраще він ходить по характері. І крім сього акробатизму, кацап від уродженя аж до смерти ходить сам по собі...

До того вміє кацап таку "кумедию", що дасть собі випорати мізг, вибрати очи, а серце за потисненем себе випирщенує із себе [illegible] дуже підозрілим отвором геть з хати... Опісля місто мозку вставляє собі гижку, місто очий: лискучі рублики.

Кацап має ту питомість, що живе, їсть, пє, ходить, але не бачить, не розуміє та не має чутя... По жолудкови кацап найбільше плекає ніс. Тому саме все у нього ніс такий лискучо - фіолєтово - красний; Як ніс в нього червоний, то він неоспоримо пхав його до водки, а як такий... жовтавий то він ним певно телефонував до... Петербурга по "перфуми" бо в менажерийній клїтцї неприємно пахне...

Тому саме, що кацап не бачить, не розуміє і не відчуває держава і край є зобовязані заняти ся хромаком. Вішає ся отже тій хромацї на шию табличку, на якій пишеть ся урядово:

"УВАГА"

"Тен жебрак - калєка єст зупелне безпєчним, спокойним словєм порьондним Русінем. Длятего теж полєца ґо сєн ласкавему мілосєрдзю".

Кацап отже з такою табличкою безпечно жебрає в межах галицького цирку а і поза ним навіть аж по Камчатку.

Кацапови зі всього найлїпше функціонує слух — і се є цікаве для ветеринарії і... полїциї...

Як люди приходять оглядати менажерию а передовсїм клїтку кацапа, то деякі з гостий питають ся його: - А що ти є?

А погромник менажериї витаскує кацапину з клїтки підсуваючи шишком: Я рускій.

Кацап похапцем підхоплює і бесїдно шишком шпіківує: Я, я... рус... рус... ске...кій...

Погромник далїше піддає: Нас є 120 міліонів...

Кацап, як вище прообкотує: Насс... є сссего знайшить тисссс...яч... міліонів...

Але хай погромник усуне ся на бік — то тоді кацапина безрадно вивалює свій водкожадний величезний язик і невинно пищить: Я... я... во... во... жондии ру... рус... сін...

"РІДНА ШКОЛА"
в Галичині потребує тепер більше як колинебудь передше Вашої помочи!!

EDELWEISS BREWERY
A. W. RIEDLE, Prop.
WINNIPEG ELMWOOD
Наш Лягер, Ейл, і Портер найлїпший.
Спробуйте пити Riedle's Beer
Telephone - - - Main 2987.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John Winnipeg
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.
Мінеральні води всім звані.
Телефони: St. John 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації: "КАНАДА" 261 Fort Street, Winnipeg, Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c

For advertising rates and all business matters address: RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Уваги.

ВІДСЬВЯТКУВАЛИ!

Дня 17 мая цілий Вінніпег бачив, як Українці святкували ювилей уродин Тараса Шевченка.

Сьвяткованє такої справи, як се на місци, але лише тоді, коли его святкує ся щиро, а не для якихось там цілий. Кождий хто бачив манїфестантів видів в їх лицях щирість і відданя ся цілим серцем справі. [illegible] ли би бути душею сеї маніфестациї, проблискувала глупа зарозумілість. Сї лишень що на правім крилї... Видиш? Я на самім переді... Видиш? Я на правім крилї... Видиш? Я таки поставив на своїм... Видиш? Я се, я те, а ти простий "темайний". Що се не вигадки, то кождий потвердить, хто чув їх пращальні бесіди коли їх бесідами можна назвати. — Я..., ми... дякуємо, ми зробили, я зроблю, а ви йдіть за нами, ми вас поведемо і т. д. т. д.

Жаль, по просту тих щиростею палаючих очий демонстрантів, котрих темні духи так несовістно визискують для своїх темних цілий.

"Ми не хочемо співати "Гад сейв да Кінг", бо внас в Австриї сего не роблять." Се слова п. Ферлея і п. Сивстуна, з якими один з них кинув ся між публику, агітуючи, аби не співали.

На сьому місци запитаємо тих панове: кілько разів викричали: ми горожани, ми законам послушні горожани.... Скілько разів по великих публичних виступах нести Юніон Джек і співати Гад сейв за Кінг — пр. гукалача ми хочемо сего, ми хочемо того. Кілько разів майже кождий з вас публично сказав: "Флага нашої прибраної вітчини є не меньше нам дорогою, як рідна? Як се все погодити? Манїфестувати в цілях замаркованя ся перед рядом ось ми, ось ми горожани, числіть ся з нами, а другим боком насьміхати ся з того, що піднє ся, коли того "потреба" вимагає.

Чи ви бачили тих полїциів, що робили вам місце, рух уличний здержували, словом, обходили ся з вами як з людьми, як з горожанами; шанували ваші флаги.... а ви що? Чи не дали вони вам поличник?

Коли ви такі широкоглядні коли ви встидаєте ся британської флаги, то чому ви не викинули еї зараз на початку, а противно, поставили еї на самім переді? Чому? !

Хитрість свою показали? А яка она та ваша хитрість потлото. Що ви за люди, коли ви так поступаєте? Ви вмієте встидати ся прапора, під котрім виколисали ся найкращі в теперішности права людини. Ви встидаєте ся флаги, котру любили найкращі сини людства, ви встидаєте ся прапора під котрого опіку ви втекли від вашого "в нас", так ви встидаєте ся сьпівати "Гад сейв да Кінг", котре є лише персоніфікацією того прапора **а не встидаєте ся того, що всі українські фани були поперевертані до гори ногами...**

Ви, ви Українці? Ви знаєте, яка ваша фана. Подивіть ся ви на ті прапори і скажіть самі, чи они дійсно українські? Подивіть ся та спитайте себе, чи знаєте ви той прапор під котрим хочете вести народ. Так, подивіть ся та встидайте ся своєї глупоти, а не "Гад сейв да Кінг".

Впорядкуйте в перед в себе в голові, то побачите, як ви упорядкували барви українського прапора. Так впорядкуйте в себе в дома і аж тоді вів по вам буде впорядкувати де инде.

Ви, любите той нарід, котрий ви беретесь проводити? Фарисеї! Лицеміри! Букети вам в голові, а що в Вітчині ваші батьки, ваші матери пухнуть з голоду, то вам не в голові, ні, ні...

Подумайте самі, кілько гроша пішло марне; а потім подумайте кілько голодуючих родин нагодували би ви тепер в передновку. Та де там. Вам білі рукавиці, вам букети, вам шовки, ось що вам...

Знаю я, що за сих пару слів ви жбурнете ся на мене як зграя вскеклих вовків, однак оно менї не страшно, на худобу є батіг...

Сих пару слів я не сказав на адресу всіх манїфестантів. Я вірю, я певний, що люди, котрі брали участь в сїй манїфестациї робили се щиро і з по сьвятою, без жадних особистих цілий. За се їм честь і слава! — Однак ганьба для тих, що беруть ся вести народ [illegible] сьвятої цїли, котру они лише оскорблюють своєю присутностю. І власне сим пару написав, що оббирають ся на провідників народу, написав я сих пару слів.

"ФРІ ПРЕС" БРЕШЕ.

Коли хто скаже неправду сьвідомо, або несьвідомо то такого чоловіка назвемо брехуном. А коли хто скаже брехню з цілию, щоби когось ввести в блуд для своєї користи, то такого чоловіка назвемо не лише брехуном, але також підликом і така брехня підпадає строгій карі.

До "Фрі Прес" можна застосувати і одно і друге. Вистарчить перечитати пару послїдних чисел згаданої часописи, щоби переконати ся о правдивости сих слів.

Як читачі знають, Карманський перед своїм відїздом написав вірш п. з. "Прощай Канадо". Не цїм пішли ся по слїя до друку, люди говорили, що хтось буде прін. переводичка. І не помилили ся. Зараз на другий день появилась ся поезия на сторінках згаданої часописи.

Нічого би ми не сказали, коли би переводчик переклав її так як слїд. На жаль переводчик сегодне дробив.

Поцри попсовання форми він на стілько був безличним, що навіть поперекручував слова і тим самим і зміст тої поезії.

Примірно: Карманський, назвав Канаду, а властиво ціх людий, живучих в Канаді словом "кокота", себто кокетою, женщиною, що обезсилими руками та словами та своєю [illegible] старає ся здобути любов мущини.

В англійській мові є слово, щоби назвати таку женщину. Та на жаль, не сотвілий переводчик не ужив его. А противно ужив слова "гарлот", що означає проститутка в щоденній бесїдї...

Ну і що ви на се шановні читачі? Що ви думаєте, о такім переводчику і о такій гезеті, котра в вступнім слові до згаданої поезиї твердить, що переклад точний та вірний.

Чи треба шнувати ся, що зараз потім пише якийсь "Лоялїст" питаючи горожан Манітоби, як они на се задивляють ся, коли чоловік, що побирав [illegible] з державної каси, плюває їх низько упавшими к...п?

Тепер спитаємо "Фрі Прес" чи не сьвідомо вона бреше, щоби, збаламутивши публичну опінию, тягнути корисги для своїх можеї політичних цілий.

Чи пасує се газеті, що має до 70 тисяч читачів? Чи се чесне діло подавати ложні інформациї таній великій громаді чесних читачів?

Нехай читачі самі осудять.

Презбітеріянська Пльотка.

Презбітеріяньский місионар Берле, говорячи про Українців перед жіночим тов. [illegible] сказав що в Фері Велика Україна [illegible] в своїх приватних цинках. [illegible]

Та на сїм не конець. Він [illegible] "Нічого [illegible] не зробили для них.... Тисячам не платили [illegible] чужинцям дано право голосования..... Підчас домашніх виборів в Манітобі [illegible] злочинно продавали свої голоси, лежачи пасивні [illegible] Що до шкіл, то в Західній Канаді їм вільно мати своїх учителїв по школах і т. д. і т. д.

Ось і маєте шановні читачі вірне обличє презбітеріяньської бражкі, що вже давно закусила зуби на нас. Бачимо чим они пахнуть. Ага їм не хоче ся, щоби ми мали своїх учителїв. Їм також жаль, що ми маємо право голосовання. Жаль їм не одного, так щож на жаль і скінчить ся, бо що они зроблять? Лїбералам они не поможуть богато, бо і самі собі не можуть допомочи, а не то, аби ще комусь помагали.

А зрештою най балакають, що хотять, се они так лї злості, що їх місія не взяла ся між нашими людьми, они недобрі за те, що наш холоднодумаючий фармер викинув [illegible] сьміте за пліт. Та най ся злостять, они рогів не мають то і сьвіт не переверпуть. Нема страху.

"КОНЦЕРТ В ІСКРАХ".

"До чистої справи, треба чистих рук" — казав п. Д—к. Щоби не піти в розріз з сим висказом та щоб не замастити чистої справи — як він сам, так і деякі "головачі" "Ювилейного Комітету" повбирали чорні руки в білі рукавиці...

* * *

Кажуть, що Тідісф. зопідавнись про сей винахід згаданих панків, злітав всї штори в Вінніпегу за білою рукавичкою на... своє сумлїнє... На жаль, не найшов, бо оно показалось в цїлій своїй наготі, затемнюючи букет, цїною котрого голодне, під сю пору, галицьке село, одержало би по бохонцеви хлїба...

Були навіть такі, що чули виходячі з букету розпучливі стогни голодуючих: Хлїба!-Хлїба!

Через цїлий час концерту годі було добачити Шевченка, бо тїнь з "якоїсь" бороди затемнювала його...

Сусїди "Шевченківської галї" на Навере чули, як шиби в згаданій галї плакали та заводили, нарікаючи на спів юродивих... що доготодари [illegible] до самого краю...

Well — "Канада" був відрекламований на підставі §23 "Кодексу Карного"

"Гад сейф за Кінг" — не співаємо тому, бо **в нас в Австриї** сего не роблять... — Се вимівка соціялїста і "лїдера" безпартійних, хто дасть більше, або "поступових".

"Олек Поляк дав такий дуже влучний [illegible] про "лєра": [illegible]

"Той самий "лєр" доказав ділом, що "Підлий лиш підле бачить у других."

Вела — не хтось був би [illegible] рукавиці, а не зробив се го тому, що не хотів перетяти закрити...

Є люди, що встидають ся "Юнїон Джека", а помимо сего жадають від него кари для тих, котрі часом скажуть їм правду в очи. — Не знати чи і се кари гідне? — Треба буде спитати "лоєра"...

Цікаво-б знати, що "капельмайстер" Ферлей робив на переді походу? — Бо після при пятого звичаю **проводирем такого походу** є звичайно представитель устроюючого параду товариства, чи комітету?

Злобні язики плещуть, що п. Ферлей аж плакав так просив п. предсїдателя, щоби той відступив переднє місце. А п. предсїдатель як вирозумілий а до того відданий щиро справі, відступив свою гідність "жаждущому хвали" Ферлеєви, а сам заняв місце простого четаря...

Деякі знов говорять, що він скоро сьвіт, в понеділок рано явив ся в офісі лїберального лїдера. — продавати всіх тих, що за ним машерували, але, на свій жаль, не застав нікого дома...

Потапаючий хапає ся бритви.

Таке і з "Укр. Голосом". Не маючи ся чого вхопити, накидає ся він на "Канаду", що та містить оголошеня готелїв. — Забув бік, що телятом був — Забув "Укр. Голос", що і він в своїх початках містив ті самі оголошеня. Не встидно тобі "Голосику" твої власної роботи?

Цікаво, чи й тепер "Фрі Прес" накине ся на п. Стефаника, що ніс 'Юніон Джек' на переді манїфестацийного походу?

Дістаньте безплатну
ФАРМУ
В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ
МАНІТОБІ
ДЕ
ПАНУЭ ДОБРОБИТ.

Манітоба з славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасшу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що принабила поселенців, а будучи найдавнїйше заселеною, она дає нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закупове ся і завсїгди по добрій цїні місцевими купцями.

Безплатні гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і богато Русинів розпочали фармерство на сїй земли і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не розуміє обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінціям злучених разом. Приходіть до Манітоби і будьте незалежними.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу.
Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО єсли ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg Manitoba, Canada.

"Гом Рул" в Сьотляндії.

Посол МкФерсон поставив внесок в льондоньськім парляменті силою котрого Скотляндія мала би дістати свій парлямент, складаючий ся з 140 послів.

Зараз розвела ся дискусія. Перший забрав голос посол Юнг, котрий попирав внесок, але з тим застереженєм, щоби з внеску МкФерсона викинути ту клявзу де говорить ся про рівне право для жінок. Таку річ, як данє права голосованя жінкам, казав Юнг, треба лишити до рішеня самій Скотляндії.

Одним з противників скотляндської самоуправи був посол Г. І. МкКіндер, котрий твердив, що Скачмени її не жадають, а лише поли з своїх парохіями.

Найострійше виступав проте внеску бувший премієр Англії Балфоур, кажучи, що нема сенсу дробити Сп. Королївство на дрібні кавалки.

Ріжні способи реклями англїйських купців.

Англїйський купець і промисловець не розуміє сього, що то значить вести який небудь інтерес без реклями, без розголосу. Реклама, се в англійського купця і промисловця перша заповідь його житя. Англїйський купець хочби він був найбіднїйшим гросерником в закутках Лондону, мусить собі зробити рекляму, звернути на себе увагу інтересантів. А всїй реклямі придумують англїйцї нераз дивачні штуки, аби лише осягнути цїль, звернути на свою торговлю чи свій варштат увагу загалу. Ось доносять англїйські часописи, що один купець на передмістю міста Льондону вивісив над своїм крамом тютюну таблицю з великою на висою: "Тут говорить ся по американськи." Очевидно, що ся напись звернула увагу всіх прохожих і кождий з цікавости заходив до склепу, аби довідати ся, яка то є американська мова. Як звісно, всї Американцї говорять по англїйськи і нияка американська мова не істнує. За кілька днів число цікавих хотячи довідати ся дещо цікавого про американську мову, зросло нечаянно в гору. Двері склепу не зачиняли ся, а в склепі за лядою стояв чемний купець і ласкавими словами припрошував кождого гостя купувати в нього товар.

Дуже оригінальну рекляму видумав иньший льондоньський купець на перед місцю Блекпуль. Над дверми свойого краму вивісив таблицю з такою написею: "Кождому вільно не купуючи ніякого товару в моїм склепі, поговорити собі з найкрасшою дївчиною Блекпулю." Не треба згадувати, що вже на другий день в склепі товпили ся молоді і старі панки, побачити красавицю Блекпулю. Очевидно, що кождий, аби провести найдовше час на розмові, купував ріжні часом може йому й не потрібні річи. Коли ж дійшло до сього що богато інтересантів заявило готовість подружити ся з красавицею Блекпулю, купець подав до відома, що ся красавиця, се його подруга. Рівночасно, подякував своїм клиєнтам за гарний заробок, замкнув свій інтерес, аби його розпочати в иншім місци.

Яку високу платню дістають пануючі на одну мінуту.

Один дуже дотепний статистик старав ся в паризькім "Журналї" обчислити, який дохід приносить начальникам держава, отже монархам і президентам републик одна мінута "праці." Коли возьмемо під увагу осьмогодинний робочий день по модерному принципі — на місяць, що деякі монархи працюють денно довше чим 8 годин, то одержимо за одну мінуту їх діяльности ось такий вислїд:

Рекорд осягнув російський цар, котрий річно дістає 53 мілїонів 317 тисяч франків, з чого на одну мінуту праці випадає 303 франків 72 сантими. Тим своїм приходом перевисшає цар мало що не всїх прочих монархів. Безпосередно по російськім цареви слїдує італїйський король з 84 франками 33 сант. на мінуту. Фільгельм II. німецький король приходить на 4 місци. Його праця приносить йому в одній мінуті 66 франків, бо його цивільна лїста виносить 11,564,200 франків. Англїйський король за той час "лише" 37 фр. 10 сант. Є се дрібниця, коли подумаємо, що Едвард 7-ий працював як король часто 10 або 11 годин денно. Теперішний англїйський король Юрій 5-ий перестає дуже мало допускаємий з социяльно - політичного становища осьмогодинний час праці. Релятивно отже його праця є красше нагороджувана, чим праці його батька та попередника. Альфонс 13-ий король Еспанії, не є як він сам раз казав, ніякий видачний "робітник". Він працює легко, але мало та виконує свій матеріал в коротків часі. Мінута приносить йому 51 франків 91 сант. Опісля йде шведський король з 36 франками, норвецький король з 34 франками. Дальше бачимо знов великий спадок чисел. Вільгельміна голандська дістає лише 19 франків на мінуту — а сеж предїнь королева і жінка, котра чейже мусить дбати про свою тоалєту. Альберт І. бельгійський мусить вдоволити ся 18 франками. Має він одначе дуже гарний власний маєток, так, що на случай, коли він на одну мінуту більше потребує, чим дістає, то брак покриває з власного майна. Данський король заправлює ся за 13 франків 50 сат. на мінуту. Ще гірше стоїть президент француської републики. Бідачиско мусить вдоволити ся річно 1 мілїоном 200 тисячми франків, що на одну мінуту виносить 6 франків 95 сант., а се при надзвичайних репрезентативних обовязках, які на себе накладає пан президент, вжедено нагородою. Може він одначе потїшити ся тим, що є монархи, котрі стоять ще гірше, а саме балканські королї. Пильним лїстам короліп Румунії, Болгарії, та Греції відповідає на мінуту 6 франків, а сербському королеви 5 франків 45 сант.

Що таке спадаючі звізди?

Єсли ми з нас бачив спадаючі звізди. Дивлячись уважно серед ночи на чисте, зоряне небо можна дуже часто бачити, як тут і там пересуне ся по небі ясна зірка, полишаючи за собою на хвилїку довгий ясний слїд, та зникає так несподівано як з'явилась. Часом появляють ся они так часто, що можна начислити їх і кількадесять на годину. Непросьвічені люди думають, що се справдішні звізди спадають з небесного склепіня, та розказують собі про ріжні казочки. Однак часом лучає ся, що така "спадаюча звізда" впаде справді з гуком, на землю. Тоді бачимо що се більші або менші камінюки, звичайно такі, яких богато на нашій землї. Такі каміня, що спадають з небозводу на землю, називають давна метеорами — се все одно. Тих каменюк - метеорів сунуть ся тьма у всесьвітньому просторі; так примірно обчислено, що поори нашу землю перебігає їх часом що години около чотириста тисяч то значить в протягу дня десять мілїонів.

Метеори не сьвітять власним сьвітлом і коли вони летять далеко від землї, то їх зовсім не видно. Можна бачити ті метеори, які пролїтають попри нашу землю так близько, що проходить крізь наш воздух. Метеори летять з неймовірною скорістю і власне в наслїдок тої шаленої скорости вони, переходячи через наш воздух, так сильно труть о него, що дуже розгрівають ся та запалюють ся лєною полумінню. Се й не диво, коли всї добре знаємо, що через сильне терте всї тїла розгрівають ся. Але метеори горять тільки хвилку. Більша їх часть недолїтає землю і летить в безвість далї. Проминувши верству нашого воздуха, що грубшає [illegible] на десять миль, вони знова входять в порожний, земний, всесьвітний простір, а там зараз стигнуть і темніють. Тільки ті метеори, що навіть вже зблизили ся до нашої землї, притягає наша земля до себе і тоді ми маємо нагоду переконати ся, що се звичайні обтоплені каміня. Близші розглядини показали, що метеори летять громадами, та що наша земля стрічає ся з тими громадами метеорів в певних докладно означених часах; примірном в половині серпня і надолиста справляють ся від метеорів на нашім небі.

Але спитає неодин, що спільного мають метеори з кометами? А власне, найновійші досліди показали, що комета се нїщо иншого як тільки рій метеорів! Збиті в одну густу громаду гонить вони у всесьвітнім просторі довкруги нашого сонця, а в наслїдок того страшенно скорого руху запалюють ся, нарують і тягнуть сю розжарену пару за собою довгим хвостом. Найлїпшим доказом того є комета Беля, яка обігала довкруги наше сонце що шість і пів року. Останний раз бачили єї від 24 до 27 вересня 1872 року, коли те переходила як раз близько нашого сонця і нашої землї; 27 вересня 1872 року она прямо в очах астрономів розсипала ся на метеори і від того часу стрічає ся наша земля рік - річно того самого дня з тою самою громадою метеорів, та богато з них притягає до себе.

ДЕЩО З ПРЕСОВИХ КУРЮЗІВ.

Недавно появила ся французька книжка, в котрій автор, Шамбір, подає історію журналистики і говорить про организацию преси. Наведемо кілька цікавих уступів з тої книжки: Хіні, котрі на довший час перед Европейцями знали особливіші прикмети магнетної ігли і мали стрільний порох, кажуть, що й журналистику вони винайшли. Одна перша часопись "Кінг - Пао" (Пекінська часопись), яка ще й тепер виходить в столиці Хін, мають що-найменше девятьсот літ віку. Про 'Кінг Пао' є вже бесїда в однім оповіданю поета Сучепа, котрий помер в р. 1101 по Хр. Многі хінські учені кажуть навіть що ся часопись є ще далеко старша; про неї згадують деякі поети вже за династиї Тонг яка володїла від р. 618 до 907 Одно число "Кінг Пао" має дванайцять карток, довгих на 18 центиметрів, а широких на 10 центиметрів; кожда картка поділена червоними лініями на сім шпальт, а в кождій шпальтї є около чотирнайцять букв. Картки пришиті до окладинок з жовтого паперу; в горі, в лївім розі стоїть титул часописи "Кінг-Пао".

В цікавий спосіб поступають з друкованим словом в Туреччині. Тут є довгі урядові лїсти творів признаних небезпечними для держави, котрі доперва по основнім очищеню з всього злого можна читати. З неодної книжки вириває цензура по кілька карток, вималює цїлі рядки або поодинокі слова. Комічною є турецька цензура, коли видає війну заграничним словарам. Небезпечними є у неї слова: вибирати, порвати ся, знищити, ворохобити ся, плакати, вадати, красти, а дальше: невдоволений, бідний, молодий лихий, слабий, червоний, послушний, непослушний, солїдарний, національний, обовязок, флота, посольство, революция, посол, сенатор, свобода і богато инших. Можна собі представити як обходять ся з книжками і часописями, що виходять в Туречинї. Коли в такий спосіб трактує ся книжки друковані в Европі. Те що пише ся в Туреччині опускає цензуру так обезображене, що автор ледви пізнає свій твір. В шкільній книжці прим. не вільно говорити про вино, бо Коран забороняє вина. В книжці призначеній для школи, не можна писати "Ахмед носив мягкий капелюх": бо Ахмед повинен носити не капелюх, але фез. Не можна писати: "Нехай небо мене охоронить": цензура заступить се словом "Аллахом". Так само не вільно в книжці згадувати про "короля", бо в Турреччині є "султан".

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ВАШІ БРАТИ В КРАЮ ТЕРПЛЯТЬ ГОЛОД!

Замовляюча картка на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada.
Прошу о висилку мені „Канади" почавши від

Імя
Адреса
Почта

Прошу витяти сю картку і вислати на адрес "CANADA" 261 Fort Str., Winnipeg, Man.

ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літературі, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній штуці, театральним справам, музиці, українській минувшині, етнографії, і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського житя і т. д.

Ілюстрована Україна є журналом безпартійним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна ведена на взір великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнованя велике признане серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничать найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛІОТЕКА ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ.

В 1914 р. приступаємо до постійного видавання бібліотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році 4 томи бібліотеки (2 повісти 1. научна розвідка і великий альбом українського Львова).

Всї передплатники Ілюстрованої України дістають видання бібліотеки даром.

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць — великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

ФІЛІЯ ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ В БРЕНДОНІ, КАНАДА.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і експедиції Ілюстрованої України в БРЕНДОНІ під управою проф. Карманського. Всїх наших передплатників і прихильників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всїх инших справах.

Всї передплатники будуть одержувати часопись з філії.

Адрес філії:

Ilustrowana Ukraina,
590 Pritchard Ave., Winnipeg, Man.

КУПУЙТЕ ШЕРИ
В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ
яка видає
руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20 000.

Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) один.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформациї пишіть на адрес.

,,CANADA''
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "КАНАДУ".

Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

Dr. G. KALICHMAN

Лікар диплом. в Австриї, Росії, Німеччині і Канаді утримує приватний руський шпиталь і Аптеку при 453 Selkirk Ave. в Вінніпегу. Лічить за дуже уміркованим винагородженєм так в шпиталі, як і доходячих хорих на всякі недуги внутрішні, жіночі, хірургічні, очні і ушні. Скоре і ґрунтовне лїчення хорїб секретних (венеричних) найновійшими методами 606. Лічить електричною силою. Висилаю лікарства на кольонії по одержаню задатку. — Шпиталь, помешкання і офіс:

453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

ЗА БОГОЛЮБОВИМ К.

СПАРТАК.

VI. Нелад серед гладіяторів і останні бої.

Хоч і велике вже діло зробив Спартак, та все те не заспокоїло його: тямущий він був чоловік, досьвідчений і добре розумів, що тяжко повстанцям бороти ся з римлянами в Італії. Було там усіх рабів міліонів з десять, а до повстаня пристало тільки тисяч до сто. Це було велике військо, та римляни могли зібрати геть більше: приганяючи все нове й нове невтомлене військо, вони наприкінці повинні були таки перемогти гладіяторів і погромити їх. Щоб подужати римлян, мало було самих гладіяторів та инших рабів, треба було щоб разом повстали і всі зневолені римською силою народи: всі гуртом вони могли б зломити цю силу. Через те Спартак надумав вивести своє військо з Італії і за її межами підбурити инші народи до повстаня проти Риму. Зажив він тоді великої слави, широко вона пішла поміж люди, і через те йому могло б пощастити зробити так, як надумав.

Та на лихо мало було серед його товаришів таких, що могли зрозуміти його думки, розібрати, як дотепно й розумно склав він свій плян. Гладіятори й инші раби були здебільшого малосьвідомі люди, необачні й мало тямущі, та й не могли вони иншими зробити ся, живучи в рабстві. Те, що вони кілька разів повоювали римлян, мов сп'янило їх, запишали ся вони, заведчали ся і думали про те, щоб повоювати Рим та й самим запанувати в римській державі. Так їх щастя заслінило, що їм здавало ся, що все вони тепер зможуть зробити. Вони не могли зрозуміти того, що дуже добре розумів і наперед бачив Спартак, а саме, що незабаром римляни неминуче стануть дужчі за повстанців, а тоді все переміниться. Як Спартак розказував їм про свої заміри, що на його думку треба зробити, вони казали, що він хоче дуже малого, що він не хоче скористувати ся такого часу, коли можна було на смерть погромити ненависний Рим.

А тут і ще було в повстанському війську багато й таких, що сердились на Спартака за те, що він не дозволяв грабувати людий і вимагав послуху. Неволя, рабство не робить людей кращими, а робить їх гіршими. Через те серед Спартакового війська було чимало поганих людий, що їм рабувати й розбивати людий дуже хотіло ся, без цього і воювати вони не хотіли. Зібралось у Спартака вже 73 тисячі чоловіка, то там усякого народу було. Такі люди реметували на Спартака.

Спартак бачив все, бачив, що в його війську вже не стало того ладу, що спершу був, почалась колотнеча. Він з усеї сили вмовляв гладіяторів, щоб вни не важились іти руйнувати Рим, що треба їм вийти з Італії. Вона й послухали ся були, та не надовго. Раз-у-раз були в війську бунтанії та колотнечі.

А тим часом уже насувало лихо. Римлянам було сором, що так їх били недавні раби; побачили пани римські, що небезпека велика їм від Спартакового діла, та й післали проти його аж два війська. Над кожним настановили старшим консула — настаршого військового начальника в Римі. Так робило ся тільки в найтяжших війнах. Обидва римські війська рушили на гладіяторів з двох боків.

А саме в той час повстанці Німці не схотіли слухати Спартака, одріжнились за й стали табором біля города Нерпії. Їх було десять тисяч. Спартак усе силкував ся помиритися з ними, та вони ніяк не хотіли миритись. А римляни тим часом насували. Консул Лентул Клодіян, маючи [illegible] шість тисяч війська, ішов до города Комерина. А Спартаків було війська мало не вдвоє більше. Він кинув ся на Клодіяна і погромив його зовсім. Та тим часом другий консул Геллій, маючи 30 тисяч війська, вдарив на Німців, що відріжнились від Спартака. Лиш Німці оборонили ся з усеї сили, багато римлян побили, та нічого не могли вдіяти, їх було десять тисяч, а римлян трийцять. Усі Німці полягли до одного.

А Спартак тим часом, упоравши ся з консулом Клодіяном, з усеї сили поспішав ся на поміч Німцям. Та не вспів: прийшов тоді, як уже їх побили римляне. Ударив він на римлян і страшенно погромив і друге римське військо. Помстив ся за товаришів, та не міг уже мертвих оживити.

Здавало ся, могли б уже гладіятори на німцях побачити, як погано відріжнити ся від гуртового діла, яке з цього лихо буває. От же навчило їх те лихо. Після двох останніх побід над римлянами вони не погромили їх двацять тисяч при Моденї. Через усе це вони ще дуже запишались, думали, що все вже можуть зробити і стали гостро вимагати від Спартака, щоб він вів їх на Рим. Спартак знову щиро і палко вмовляв їх не робити цього, розказував, яке з цього лихо буде, — все даремно! Більшість гладіяторів не хотіли його слухати. Спартак бачив, що коли він не виконить їх волю, буде ще гірше. Хоч він і розумів, що йде на лихо й на смерть але не хотів покидати товаришів: разом з ними він побував, разом з ними й полягти за волю хотів.

Рушили до Риму. Найгірше було те, що гладіятори тепер погано слухали Спартака, раз-у-раз побивали й грабували людий. Спартак гнівив їх, карав, але в війську був нелад і давнього ладу не міг уже завести Спартак, бо ті люди, натерпівши ся неволі, не вміли шанувати ся на волі.

Як почули в Римі, що туди йдуть гладіятори. — страшенний переполох там зчинив ся. Треба було посилати військо проти Спартака, а ніхто не хотів начальникувати над тим військом. Нарешті таки вибрано начальником Марка Красса — вояка відважнішого і в військовій справі дуже тямущого. Війська йому дано 84 тисячі. Красс рушив проти Спартака. Кілька разів бив ся Спартак з його військом і подужав. Але римляне присилали все нового та нового війська. Де далі ставало повстанцям усе сутужніше. Спартак хотів був переїхати з військом морем на острів Сицилію, та не пощастило. Коли це довідав ся він, що вислано проти його ще нове військо. Він його Лукула.

Тепер римляни насували з двох боків, з обох боків вони хотіли стиснути своїм величезним військом невеличке вже Спартакове військо і роздавити його. Спартак це бачив. Він розумів, що обрятувати ся можна тільки тоді, коли побити спершу одно військо, а тоді друге. Але й одно Крассове військо було геть більше за Спартакове. Та иншого способу не було. Спартак перейшов ріку Брадан, поставив військо до бою. Тоді промовив до його так:

— Товариші! від сегоднішнього бою залежить наша доля. Звідусіль, з усіх боків обступило нас римське військо. Нікуди нам одступити. Тільки одно нам зостало ся: або погромити Красса, або чесною смертю полягти в бої!

У той час підведено Спартакові його улюбленого ворогого коня. Вихопив Спартак меча та й заколов коня. А тоді промовив:

— Не треба мені сьогодня коня! Коли я подужаю, — візьму я собі якого схочу коня у ворогів. Коли ж поляжу, — не треба мені буде коня ні сьогодня, ні завтра, аж до віку.

Голосно згукнуло Спартакове військо, побачивши його діло й почувши його слова. Зрозуміли, що наступає остання година.

Вдарено в сурми і кинулись до бою. Ніколи ще так не били ся гладіятори, — здавало ся нелюдська сила в їх була. Увесь день били ся, заслали поле римським трупом та й своїм. Богато, далеко більше було римлян, ніж гладіяторів. Увесь день до ночі бились гладіятори, а як зійшла на землю ніч усе військо Спартакове — трийцять тисяч чоловіка — як один лежало трупом на полі.

І Спартак лежав мертвий, а кругом його купами побиті вороги: то він так дорого продавав ворогам своє житє.

Так вмер Спартак — могучий борець за волю й рівність, за права зневолених. Він умер і загинуло його діло в римській державі. Та не полягла його слава, дунає вона й досі по сьвіту і прислухаєть ся до неї кождий, хто стоїть за вольну людську в обороні зневолених і пригнічених.

СМІШНЕ.

Вгадав.

Торговець ліками, приглядаючи свої ліки, сказав: Отсі пігулки я продаю вже 25 літ і ще-чи хоче, щоби хто сказав: Що се помагає?

Голос з публики: Мерці не говорять.

В ресторації.

Гість, хотячи [illegible]: "Паженіть но гарсону [illegible]"

[illegible]

Хлопський розум.

Мати: [illegible] Івасю та принеси [illegible] з другої хати.

Івась: Я не хочу.

Мати: О! Івасю, [illegible]

Івась: [illegible]

Вірна прикмета.

Она: Ти, освідчуючись мені сказав, що ти не варта мене.

Він: Ну і що.

Она: Нічого; я лише хотіла сказати, що чим ти не був, але брехуном ні.

Границя.

А. Чи можеш ти вообразити собі щось гіршого як жирафу з запухлою шиєю.

Б. Певно! А стонога з нагніткаим, що?

Дрібниці, про котрі слід знати.

Полудневі американські мурашки вертять в землі хідники довгі до чотирох і пів кільометра. Будова новочасного корабля воєнного тревае в Німеччині округло три літа. В инших державах потреба на се ще більше часу. В Мексику є також богато дорогого магонового дерева, що його уживають до палення. Ікра води має 20,400 крапель. Зерна пшениці містять около 82 процент властивої муки. Міст з населенем більше чим пів міліона єсть тепер на цілому сьвіті 61. В Европі є їх 30. Сахарина є витвором смоли з камінного вугля. Вона є 300 разів солодша від цукру з буряків. Около 30,000 зерен пшениці важить доперва один кільограм. З корабельної гармати, що має отвір на 30 центиметрів можна дати найбільше до сто стрілів. До року 1848 було в Прусах заборонено курити на улиці. Відтак дозволено, але до року 1848 кождий курець мусів перед стражником виймати цигаро або люльку з уст, бо инакше арештовано його. — Кожда нитка, котру ткає павук-хрестоносець для своєї сітки, складаєсь з 3,600 поодиноких ниток. — Самі так звані готелеві злодії крадуть річно в Европі вартісних предметів за 10 до 12 міліонів корон. — Гора, на котру входить найбільше людий, є Фугиама в Японії, на котрої вершку, на висоті 3,700 метрів, знаходить ся сьвяте місце; річно приходить до сього місця понад 10,000 паломників.

Перша українська фабрика у Вінніпегу

що виробляє рівні меблі, бюра, офісові столи шафи і річи сим подібні.

Виробляємо двері до хат, вікна по найтаньших цінах. В нас можна дістати рівні шкла і шліфовані зеркала. Також висилаємо наші вироби і на провінцію по найдешевших цінах. Нігде не дістанете дешевше як у нас.

Тому свій до свого!

Приходіть або пишіть на адресу:

M. HAWRYSZ

Phone St. John 2272

1182 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Приймаєсь передплату на "МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Бібліотеку найкращих творів найславніших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождо го 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два долари.

Замовленя і гроші посилати на таку адресу:

"Мужицьке Видавництво" в Коломиї. ул. Новіцького ч. 21. (Austria — Galicia).

Памятайте про Ювилейне сьвято в ч. Т. Шевченка! Ювилейні наліпки замовляйте в сек. "Юв. Комітету" під адр.

П. BODNAR

66? Main St., Winnipeg, Man.

Приймаєсь ся передплата на сатирично-гумористичну часопись.

„ЖАЛО",

яка виходить у Львові що два тижні.

"ЖАЛО" се одинока українська сатирично-гумористична часопись.

"ЖАЛО" подає веселі вірші, оповіданя, новелі, сьміховинки, дотепи, образки, загадки — взагалі розвеселює читача.

"ЖАЛО" жалить всяку погань, яка обсідає наш нарід без огляду на її становиско та достоїнства.

"ЖАЛО" повинно находити ся не лише в кождім Товаристві і Читальні, але й у кождій хаті.

"ЖАЛО" коштує на цілий рік: в Америці і в Канаді 1½ (півтора) доляра. Замовлення і гроші посилайте на таку адресу:

Адміністрація часописі "ЖАЛО", у Львові, ул. Сишинського ч. 83. (Lemberg, Austria.)

"УКРАЇНСЬКА ХАТА"

літературно-критичний, громадський український місячник.

Заданєм Журнала "Укр. Хата" є — по можливости повне осьвітлюванє процесу ідейного, духового житя України і методою викриваня основних моментів національности, що є основою всякої живої творчости. Література займе перше і найважнійше місце на сторінках журнала.

Крім того "Українська Хата" обслугуючи інтереси української інтелігенції буде відкликати ся на всі важнійші громадські події українського і сьвітового житя, а також на розвій мистецтва (штук красних) в ріжних проявах.

Журнал "Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — науковий — публіцистичний — мистецький — бібліографічний — і літературна хроніка котра буде занотувати всі новини українських видань.

Журнал виходити ме при кінці кождого місяця, розміром не менше 64 сторін друку, мінно оброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить на рік два доляри і пів. на пів рік доляр і пів.

Передплатити і добути журнал "Українська Хата" можна: в Головній Конторі журнала — Київ, Ділова 4., Росія; — також: в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10, Австрія.

Европейська Фабрика

ВИРОБІВ МАСАРСЬКИХ У ВІННІПЕГУ.

Подає ся до відома нашим

костумерам і любителям старокраєвих масних виробів, що отворено фабрику СТАРОКРАЄВИХ ВИРОБІВ — а провадити її має сгзамінований до сього фаху у Львові, Кракові й Перемишли д. Іван Завацький.

Виробляє він поверх сто родів ріжних масних виробів, як:

Ковбаси краківські, краяні, сичені, запикані, пруські ковбаси і ковбаски, франкфуртські, дебречинські, парискі, руські і польські.

Салями, паштети, полядвиці запікані, гамбургери, сарфуляди, сальцесони звичайні й укладані.

Кишки паштетові, кашані, кровяні, ліберки і пр.

Зайдіть раз, а переконавшись будете завсігди заходити, бо ручимо, що наші вироби чисті, смачні і без жадних фарбовань, як то буває в Канаді.

Замовляйте **особисто,** через телефон, або **письменно** а ми ручимо рівнож за скоре полагоджене замовлення. — Ціни дуже приступні, почавши від 10 до 50 цт. за фунт.

З поважанєм

В. ХЛОПАН.

590 Burrows Ave., Winnipeg, Manitoba.

Phone St. John 130.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

ДОКТОР ВСЕЗНАЙКО.

Жив собі раз оден бідний селянин, на прозвище Рак. Одного разу нарубав він дров, повіз до міста двома волами і продав за два рублі одному докторови. Прийшов за грішми а доктор сидить собі за столом. Бачить селянин, як солодко їсть і пє доктор, і завидно єму стало: захотіло ся єму самому дістати ся доктором.

Постояв селянин, почухав ся, а відтак набрав відваги і запитав:

— Скажіть, ласкавий пане, чи не міг би й я дістати доктором?

— Чому ні, — відповів доктор — та цілком не тяжко.

— А що мені робити?

— Наперед мусиш собі купити буквар з закладкою; друге: продай свій віз і пару волів і купи собі за тоті гроші гарне убранє та ріжні знаряди а по третє замов собі вивіску зі словами: "Тут живе доктор Всезнайко" і повісь її над своїми дверми. Селянин зробив все, що нарадив єму доктор. Небавом потім украдено у якогось богатого пана дуже великі гроші. Хтось доніс тому панови, що в одним селі живе доктор, котрий все знає і тому напевно зуміє показати, де поділи ся украдені гроші.

Не довго думаючи богатий пан велів запрячи коний і поїхав простенько до того села. Відшукавши до дому з вивіскою "Тут живе доктор Всезнайко" запитав господаря:

— Хто ту доктор Всезнайко?

— То я — відповів господар.

— Коли так, то їдьте зі мною. А що ви знаєте все, то певно здужаєте викрити й злодія, що украв у мене гроші.

— Но добре — сказав наш селянин — але ви мусите взяти і мою жінку Марину; без неї я нікуди не їду.

Пан згодив ся і забрав обох до повозу. Коли они вступили в дім, стіл був вже накритий, і пан сказав до доктора:

— Чи не хочете й ви пообідати з нами?

— Чому-ж не хотіли — сказав селянин. Тільки я без Марини за стіл не сяду.

От сидять вони за панським столом. Входить перший слуга з першим полумиском, селянин торкнув в бік свою жінку і каже:

— Гляди, Марино, ось число перше.

Селянин хотів сказати, що то перший полумисок, но слуга [illegible] і вже подумав собі, що доктор вважає на нього, як на першого злодія, а що так в самій речі було, то він страшно налякав ся. Повернувши до товаришів, сказав їм:

— Пропали ми, брати! Той доктор справді все знає. Він сказав, що я перший злодій.

Другому слузі страшно було іти в столову, але що-ж мав робити. Як лише війшов з другим полумиском, селянин торкнув опять свою жінку і сказав:

— Марино, ось число друге.

Слугу вкинуло в жар і холод, і він поспішно вийшов зі столової. З третим лучило ся те саме; а селянин знова сказав до жінки:

— Марино, от число третє.

Четвертий слуга приніс полумисок, накритий покривкою. От пан і говорить докторови:

— Тепер ви можете показати над оден примір своєї штуки. Ану-ж відгадайте, що є в тім полумиску?

Селянин поглянув на полумисок і не знаючи, як викрутити ся з біди, сказав:

— Ох, я бідний, бідний Рак!

А в полумиску на щастє був рак. Як пан того почув і здивував ся дуже і закликав:

— Но, тепер я вже не сумніваю ся, що ви відгадаєте, хто у мене украв гроші.

Слуга страшно налякав ся і зачав давати знаки докторови, щоби той вийшов за ним в другу компату. Селянин встав ся і вийшов. Тут всі чотири признали ся єму що то вони украли гроші у свого пана і що готові віддати їх всі назад та ще й єму, докторови, дати порядну суму, коби він лише не видав їх; бо инакше пропали їх голови! Они завели єго таж на те місце, де сховали украдені гроші.

Селянин дуже врадував ся, що довідав ся таким способом тайни, вернув у столову і сказав до пана:

— А тепер я довідаюсь зі своєї книжки, де находять ся ваші гроші.

Тимчасом пятий слуга вліз був до комина, щоби підслухати, чи доктор справді знає усьо. А селянин сів, розвернув свій буквар і став глядати закладки. Але що якось не міг єї знайти, то сказав з досадою:

— Таже ти ту; чому-ж не вилазиш?

Слуга, що сидів в комині, думав, що то про нього мова, вискочив без памяти зі страху і крикнув до своїх товаришів:

— Доктор дійсно знає усе.

Відтак доктор Всезнайко показав панови, де лежали єго гроші, але не сказав хто їх украв. Дістанши чимало гроший і від пана і від злодіїв, розбогатів і став відтак знатним чоловіком.

Всячина.

АВСТРИЙСКИЙ АРХИКНЯЗЬ ЦІСАРЕМ МЕХІКУ.

Четвертого цьвітня с. р. минуло 50 літ від хвилі, коли австрийський архикнязь, Максиміліян Фердинанд Йосиф заключив з Наполеоном III. угоду і приняв жертвовану [illegible] корону Мехіку. Се угода заключила архикнязеви поміч Франції, яка мала дати йому 20.000 війська, потрібного до удержання трону. Крім того архикнязь мав взяти з собою 2.500 австрийського і 2000 бельгійського війська.

Мехіком управляли тоді властиво французький генерал Форей. Відносини в краю були страшні. Між собою боролися два могучі сторонництва: клерикалів і лібералів. Правосильним президентом мехіканської республики був Жіарез, котрий проголосив цілковиту релігійну свободу скасував монастирі і секуляризував церковні добра. Конгрес в р. 1861 проголосив його диктатором, а першим кроком диктатора було суспендоване за час двох літ всіх контрактових виплат заграничним вірителям. Се дало нагоду до інтервенції Наполеонови III. Він розпочав акцію проти Мехіка, з початку враз з Англією і Еспанією, а відтак на власну руку. Французькі війська зайняли Мехік, а зложені з 215 нотаблів мехіканські збори під напором генерала Форея проголосили Мехік цісарством і жертвували корону австрийському архикнязеви Максиміліянови.

Архикнязь Максиміліянови не дуже вподобала ся та ціла справа вибору його на мехіканського цісаря. Він був молодим 32 літним чоловіком, від р. 1854 контрадміралом австрийської маринарки від р. 1857 генерал-губернатором ломбардсько-венецького королівства. Максиміліян був любителем літератури, писав поезії і спомини з подорожий. Пановане в екзотичнім і неспокійнім краю з непевною будучностю, не дуже єму всьміхало ся.

Зате подобав ся сей план надзвичайно його молодій жінці, Каролині Кобурґській, котра мріла про пановане в якихсь казочних краях. Воля архикнягині побідила. Дня 20 червня відбув ся торжественний вїзд цісарської пари до Мехіка.

Положенє нового цісаря не було надто користне. Відразу забракло гроший. Генерал Базен нечесно помагав цісареви Максиміліянови і носив ся з думкою загорнути Мехік для себе. Неприхильно для Максиміліяна була також настроєна англійська королева Вікторія. А президент і диктатор Жіарез, все побиваний хоронив ся нераз аж за границю Мехіка, але повертав знова, відносив побіди і [illegible] роцників. Рівночасно також Сполучені Держави старались поріжнити Наполеона III, з Максиміліяном, що їм і вдало ся. Вже з кінцем 1864 р. положене було дуже грізне. В р. 1865 мехіканський цісар був зовсім без средств. Запанували такі прикрі відносини, що коли в літім 1866 р. прибуло до Мехіку бельгійське посольство, одного члена посольства ранено смертельно [illegible] з револьвера. Вислане через мехіканського цісаря з просьбою о гроші [illegible], відмовив Наполеон III відмовно. Супроти того цісарева Кароліна рішила за інтервенцію особисто. Вона знала, що положенє розпучливе, але не тратила надії. В липні 1866 р. покинула Мехік і поїхала до Парижа. Тут випросила у Наполеона лише стільки, що сей обіцяв полишити свої війська в Мехіку до кінця року; грошевої помочи відмовив цілковито. З кінцем вересня поїхала цісарева до Риму в надії, що папа її поможе, але й тут стрінула ся з відмовою. Побоюючи ся про судьбу мужа, бажаючи усіма силами помогти йому, усюди відправлювана з нічим, перемучена і здепервована дістала нараз манію переслідування. Їй здавало ся, що хтось хоче її отруїти. Невлічимо хору завіз її брат до Брукселі і умістив в замку Тервурен.

Тимчасом в Мехіку положенє ставало що раз грізнійше. Цісар збандужнів на всьо і мав намір втікати з Мехіка.

В марці 1867 року французькі війська опустили Мехік. В цьвітні генерал Жіарез, Ескобедо і Діяз заняли Мехік а Максиміліяна взяли в полон. Воєнний суд засудив його на розстріляне. Засуд виконано 19 червня. В два дни опісля Діяз увійшов до столиці Мехіку і Жіарез прийшав знов до власти. Цісарева Кароліна жиє тепер в замку Бухут, коло [illegible], відділена від сьвіта величним садом.

Сонішні проміні заступають поживу.

Французький учений Мірамон [illegible] предложив французькій академії вислід своїх студий [illegible] в Альжирі під впливом сонця. Помістив в клітці [illegible] на сонце кілька [illegible] свинок і відповідно до сили сонця зменшував або побільшував їх поживу, [illegible] давав їм овес числячи 4 грами на кождих сто грамів їх ваги, на весну по три, літом лише по два. Хоч зменшував поживу, свинки не тратили ані на вазі ані взагалі не відчували сеї зміни. [illegible] переконаний, що зменшене поживи [illegible] винагороджувала їм сила сонішних промінів. Каже що причиною, що на півночи люди більше їдять є ослаблене сонішних промінів і що їх сила заступає знаменито обильність поживи і так покріпляючо ділає на організм.

Каспійське море западасть ся.

Наукові круги в Росії заняв [illegible] чи мало цікавим фактом. Зауважено, що Каспійське море почавши від року 1910 починає западатись та стає небезпечне до мореплавства. В деяких місцях вже тепер кораблі не можуть переплавати. Професор Шокальський, якому поручено досліди над сею справою, доказує, що припуск води до моря з рік, що впливають сюди, а головно ріки Волги, дуже зменшив ся і се є причиною, чому море [illegible] зменшилось. [illegible] тоже води з рік, що впливають ся в море [illegible] значно менший, як вода, що її тратить море через випарованє.

ЧИ ВИ ВЖЕ СПОВНИЛИ СВІЙ ОБОВЯЗОК ВЗГЛЯДОМ ГОЛОДУЮЧИХ БРАТІВ В СТАРІМ КРАЮ?

ДОБРІ РАДИ.

ДУР (ТИФ).

Дальше.

Ось як виглядає перебіг образ дуру черевного. Але можуть зайти часом неспідні комплікації (попутани), котрі роблять єю недугу далеко тяжшою і можуть виступити дуже тяжкі появи у проводі кормовім, іменно в кишках. Нераз витворює ся в кишках велика сила ґазів (т. є вітрів), котрі не відходять, і живіт здуває ся як бочілка, через що хорий тяжше дихає, чує ся дуже неспокійно і терпить дуже. Нераз лучає ся, що боляки в кишках дуже розширяють ся та перегризуть часом десь якусь жилку, котрою переходить кров. Відходи стають тоді цілком кроваві. Поява така є дуже небезпечна, бо практика виказала, що половина таких хорих, котрі ідуть кровію, звичайно не витримує недуги, а вмирає. А найгірше, як такий боляк в кишці перегризе ся на скрізь, тоді наступає зараз остре запалене болони черевної, а з тої хороби ніхто не виходить. Чоловік гине тоді напевно до трох або чотирох днів.

Звичайно буває при тифі черевнім і легкий кашель. Сей походить від нежиту (катару) легких і при відповіднім заходаню не є небезпечний. Але часом витворює ся з того легкого нежиту і тяжший, котрий змагає ся навіть аж до запалення легких і може бути причиною смерти. Також буває сильний катар і в проляку, в роті і в носі, так, що виступає нераз і кровоток з носа, котрий може бути рівнож небезпечний.

Крім того напухають і желези слинові під язиком і за ухом, котрі нераз нтрять ся і бувають дуже прикрою комплікацією (попутанєм) недуги. Також лучає ся часом і запалення нирок або запалене суставів на руках, ногах, і стрижу кісткого.

Через висхнене скіри і загальне заказкене виступають не раз по тілі боляки, котрі коли скоро коло них лихо ходить ся можуть бути великим тягаром в тій недузі. Через те саме дуже легко може хорий на дур відлежати ся, головно на тих місцях, котрі найбільше піддавають утискови, а се є крижі і сидження, боки, пити і лікті. З такого відлежання може наступити також так звана сладень (ґанґрена) тих частий тіла. Се також може бути причиною смерти.

Буває також, що в жилах десь кров спінєила а через те не може плинна кров дальше переходити. Се лучає ся найчастійше в ногах, через що нога така дуже пухне, а коло того сеїну може витворити ся боляк, від котрого хорий терпить великі болі. Се може бути також причиною тяжкого перебігу слабости, а часом і смерти.

Розпізнати з цілою певностю дур, головно в перших днях, буває нераз досить тяжко. Бо і инші недуги, котрі начинають ся великою горячкою можуть давати зразу подібний образ, як дур в початках. До таких недуг належить віспа, запалене легких, а навіть і слабка інфлюенца. Проте, скоро бачимо, що недужий зачинає сильно горячкувати, належить усе як найскорше засягнути поради лікаря.

Горячку пізнає ся по тім, що хорий має горячу скіру, сухість в роті, велику спрагу, неспокійний сон, а часом і мачить, то значить "говорить з горячки".

При тифі черевнім є се цікаве, що в першім тижни горячка що днини що пів степеня підносить ся. Она ліає, якби по драбині, відтак стає в другім тижни на 40 степенів, тай вже нище 39 степенів не спадає аж до половини третого тижня. Скоро вже горячка раз впала, але потім знов раптовно піднесла ся, то се є лихим знаком. Се є так званий "наворот" (рецедив) недуги, котрий може бути ще небезпечнійший, як початкова недуга.

Крім підвисшеної теплоти, то є горячки, важною прикметою дуру є ще сильне мачене або і безпамять, біль в околиці черева, головно в правім боці на долині, сильне вздуте живота, розпільнене, а звичайно і честий кровоток з носа. При тім очевидно що дня опадають сили.

Скоро маємо уже в нашім місцевости випадки дуру, то легко догадати ся що недужий котрий показує такі появи недуги, зарадив ся також дуром. А се є незвичайно важне не лиш для хорого, бо можемо зараз його відповідно лічити, але і для цілого окруженя, бо коли знаємо, що маємо в хаті заразливу хоробу, то зробимо усе, що треба робити, аби инші члени нашої родини не підпали тій самій хоробі.

Не забувайте!

на голодуючих братів в старім краю!

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

Зажні постанови приписів канадийських північно-західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверт секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд аґентом, або в місцевого аґента дотичного дістрікту. Вннс через заступництво можна полагодити в кождого аґента на даних услівях, з батьком, матерію, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість-місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль від даленю свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акровій його посїданя, або його батька матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що прилягає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду, виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент, виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має посїданє гомстед в запім дістрікті:

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 доларів.

W. W. Cory,

DEPARTMENT OF THE INTERIOR.

Ottawa, Ont.

Dr. B. GERZABEK
Єдинокий Руський Лікар з Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
[illegible] 413 SELKIRK AVE. на розі Salter а Pritchard [illegible] St. John [illegible] ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ [illegible]
WINNIPEG, MAN.

ПОЗІР!

Дня 23-го мая відіграє "Прогресивний Клуб" гарне представлене п. з.

"ШЛЯГИ"

найславнійшого теперішнього російського писателя М. Горкого.

Вже саме імя автора каже нам вірити, що представлене буде дуже інтересне, тому нехай кождий памятає на день в котрім відбуде ся се представлене, або потім не жалував що опустив таке гарне представлене.

Штука буде відіграна в театрі "Кеінє" при Селкірк ул.

Ціни не звичайно.

"Льогіка" безпартийних політикерів з "У. Голосу".

"У. Голос" взиває в послідній числі, щоби люди реґістрували ся, бо інакше не будуть мати права голосу при надходячих виборах... Дуже добре і похвально зі сторони "У. Голосу", але пошо реґіструвати ся, коли нема на кого голосувати після 'політичної науки' безпартийних політикерів з "У. Голосу".

ЕЛЕКТРИЧНИЙ ГОТЕЛЬ.

Пан Кнап задумує вибудувати в Парижи готель, який має бути чудом електротехніки. В сім готели, що буде називати ся "Електро-Ферия", централізовані всі услуги на партері. Тут є спільний апарат для реставрації і для готелевої служби, так штудерно уладжений, що прислуга може сповнити бажаня гостий в одній хвилі; гостеви треба лише натиснути ґузик. Щоби занести сніданок або почту до кімнати на третий поверх, мусить служача стратити три до чотири мінути. При помочи електричної системи дасть ся все полагодити в десятьох секундах, а при тім служба не потребує трудити ся. Коли гість пробудить ся досьвіта то першим його бажанем довідатися, котра година. Він не потребує вставати, а потисне лиш ґузик над своїм ліжком і сейчас появляєсь великий годинник, що вказує найдокладнійший час. Хоче гість вставати і братись до роботи, потискає пиший ґузик і говорить в воздух: "Відчиніть вікно, спустіть фіранку, принесіть каву, подайте почту" або щось подібне. Сї бажаня сповняють ся в одній хвили, бо кімната гостя стоїть в безпосереднім полученю з партером, де служба має під рукою всі средства, аби бажаня гостя сповнити в якнайкоротшім часі.

В такий самий спосіб сповняє свою службу і реставрация. В кождій кімнаті є укритий осібний ґузик, до котрого лїтненько віддиває ся голос з запитом, що собі гість бажає. Гість, не уживаючи телефону висказує своє бажанє і сейчас появляєсь столик заложений стравами. Таким чином один кельнер може без труду услугувати майже рівночасно сорок особам. Враз з стравами дістає гість також рахунок, який може вирівнати або при помочи стола, або при виході у касиєра.

Побіч кухонь на партері є осібні кімнати, де йдуть брудні полумиски та тарелї і де їх миють автоматично машинами до миття.

План сього готелю виготовив Кнап враз з звісним паризьким архітектом Дангером. Спальні сконструовані так штудерно, що малих елеваторів, які йдуть до кімнат, гості й помітити, так мало забирають місця. Кімнати поділені коритарами широкими на шістьдесять центиметрів, куди йдуть електричні дроти та рури з зимною і теплою водою. Опалюванє готелю відбуває ся також після нової системи, яка виключає всяке небезпеченство пожежі.

Як буде виглядати подорож до Америки за 20 літ.

Про се пише славний англійський летун Гратам Вайт таке: "Не треба бути пророком, щоби сказати, що у Невйорку, бо лише за 20 літ будемо могли відбувати подорож з Америки в Европу в часі 15 год. В році 1934 буде можна вилетіти з Лондону по полудни в однім із красних воздушних кораблів, в котрих можна буде їсти і спати вигідно, а до Ню Йорку прибути рано слідуючого дня. За 20 літ му[illegible] або женщина котрі не їхали ні разу воздушним кораблем, будуть саме так вважані, як нинїшні сї люди, що ще не мали нагоди їхати желїзницею. Нинїшні при моторі о силі 160 коний можна осягнути скорість 140 миль на годину. Коли-ж будемо мали (що певно і буде!) мотори подібні до тих, які є в маринарці, о сил тисячу парових коний, то будемо могли доказати річий о яких нинїшні навіть не думають ся. Ще дві десятки літ, а будемо мати великі корабли воздушні, котрі будуть могли перенести в повітрю 3 до 4 тисячі пасажирів. Перелетять вони Атлянтик в протягу одного дня так безпечно і певно, в означенім часі як нинїшні поспішні потяги. За двайцять літ Франція буде могла перенести армію із 100 тисяч людий і армати воєнні через канал Ля-Манш (море між Францією і Англією) в двайцятьох воздушних кораблях в часі години. Майже всї держави будуть мати воєнну воздушну фльоту і війна почнеть ся перш у воздусї.

Полки з червоними носами

від черевиків. На спомин боротьби перед сто літами надав російський цар 81 полкови інфантерії особлившу відзнаку. Жовніри і офіцири сього полку мають носити від тепер черевики з червоними носами. З тим відзначенем є така справа: Полк цариці Катерини ч. 81 відзначив ся в многих походах. Коло Куннерсдорфу боров ся против Фридриха Великого і своєю надзвичайною хоробростию спровадив рішенє Цариця Елисавета відзначила полк, "котрий стояв по коліна в крови" тим, що наказала йому носити червоні панчохи. Коли відтак заведено нові уніформи, затер ся спомин славних дїл полку; навіть назву його змінено. Але жовніри остали і дальше хоробрими; во они борели ся проти Наполеона і під Аустерлиц вибили ся на перве місце перед всїми пішими полками. В боротьбі 1813-14 [illegible] сей полк так, що остала заледви одна [illegible] Компанія. Нове відзначене має отже пригадати хоробрість старого полку і є переросцем нагородою за червоні панчохи, на які заслужили собі жовніри при Куннерсдорфі.

МОНГОЛЬСЬКІ ВЯЗНИЦІ.

Чим нарід менше цивілізований тим вимір справедливости у него більше строгий, система карання злочинців більше жестока.

В земях, напів варварських краях Азиї задержали ся до нинїшнього дня незвичайно [illegible] варафіновані системи карания. Мороз проходить по тілі цивілізованого чоловіка, як читає про жостокі досмертні тортури і муки, яких зазнали до недавна злочинці в Китаю, котрих сухий лише опис проймає дрощем.

Відколи заведено в Китаю републику, тамошню систему кари значно злагоджено. Але та варварська система навує до тепер в цілій своїй грозі у сусідних краях, а саме в Тибеті і Монголії. На цілому сьвіті нема вже нині таких страшних кар, як у повисше згаданих краях, де навіть менших злочинців, як примірно злодіїв і вломників карають досмертними муками.

В Урзї в Монголії закованих в кайдани злочинців держать по темних [illegible] зачинених скринях, в котрих вони лежати [illegible] можуть [illegible] лежачи [illegible] бо ті скрині [illegible] короткі. В кождій скрині є віконце, котрим вязень може висунути голову, щоби зачерпнути свіжого воздуха або стопи, щоби одержати [illegible] бамбусовим прутом [illegible] п'яти. Тим віконцем одержують [illegible] також і поживу.

Крім тортур, які спричиняє страшно невигідне положенє, [illegible] в тих скринях також не милосердний [illegible] і задуха. Богато засуджених замикають до тих [illegible] клїток на ціле житє, а ті, що по якімсь часі покидають клїтки, мають скривлений хребетний стовп і є калїками на ціле житє. Не диво, що в тих [illegible] раз дають ся безнастанно стони болю [illegible] а дуже много вязнів попадає в шал.

Тунель між Америкою і Европою.

На думку німецького інжінера Ганса Домініка тунель, який лучив би Европу з Америкою не є неможливим до виконаня, хоч представляв би немалі трудности. Найкоротша дорога яка ділить Америку від Европи виносить 3.600 клм. Тунель можна би вертіти під землею так глибоко щоби скелїне понад тунелем могло вдержати великанські маси води, яка тиснула би на него з гори. Коли роботи зачати би відразу на обох кінцях, то при нинїшних способах техніки можна би числити по пять метрів на кождім кінци денно отже разом 10 метрів. Се забрало би разом тисяч літ часу. Але можна би спрямувати ту цель на острови і так розділити працю на чотири місця, але навіть при сих, можливо найкорисніших услівях і числячи на улїшені машини будова тривала би 125 літ. Другим способом було би вилити великанську зелїзну руру в богато відтинках; потім на кораблях уставлених на Атлянтийськім океані між Европою і Америкою, злучило би ся сї рури і запущено б рівночасно під воду. Такий тунель коштував би 270 мілїонів фунтів штерлїнгів, майже 1.350 мілїонів долярів. Скорість поїздів курсуючих таким тунелем не могла би переступити 100 кільо метрів на годину, але все таки подорож з Франції до Ню Йорку тривала би 54 години. Гадають, що така подорож щоправда би дуже некорисно на нерви подорожних, і хто відбув би її раз, не відважив би ся на неї в друге. А що кошти будови були би дуже великі то певно, що тунель остане лише мрією.

За еміграційні надужитя.

Віденський краєвий суд покінчив тепер слїдство з 1050 людьми, що займали ся еміграцією і допускали ся ріжних надужить. З початком мая розпічнуть ся в дотичних судах розправи.

Запечатані оферти, підписані і заадресовані до підписаного будуть приймати ся до 4 год. 8 червня.

Пляни і форму котракту можна бачити, і форми оферти одержати в офісі п. Е. Ф. Меттюса державного архітекта в Виннипегу, Ман як також в сїм депарменті.

Подає ся до відома, що оферти, котрі не будуть написані на формах достарчених і котрі не будуть підписані властними іменами, вказуючими на занятє і місце побуту, не будуть приняті. Коли-бо се буде фірма, то кождий ей член має підписати ся і подати свою адресу.

З кождою офертою має ся післати чек платний в котрім будь чартерованім банку. Сума того чеку має рівнати ся 10 процент зі суми оферти; сей чек має бути платний міністрови публичних робіт. Суму сю задержить ся, коли контрактор не сповнить свого зобовязаня ся.

Ряд не є зобовизаний приняти найнизшу оферту.

З розказу
R. C. Desrochers
Secretary
Department of Public Works
Ottawa, May 6, 1914.

Хто помістить се оголошене без позволеня йому не заплатить ся.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
[illegible], горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і первородної знаменитости — врештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми поставновили знизити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всї напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коник) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка красна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Ліпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба ліпше за гальон	$3.50

Угорське вино кварцова фляшка від 25ц до $1.25.
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанем
Alexander Roshko.
175 Henry Ave., Phone Main 1757, Winnipeg, Man.
З нагоди надходячого Празника желаємо Вам Веселих Сьвят ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Alex Calder & Son
Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх поміщенє знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і єго син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпірською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіяр компанії через 30 літ, будучи, головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і перевозовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одиноку компанію, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усїх бразилїйських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом
Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American,
і иних німецьких лїній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всїх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракопюк при помочи п. Я. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ
Адрес: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 26 Мая 1914. Число порядочне 38. Winnipeg, Man. Tuesday May 26th 1914 Число 20.

1814! КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

НОВИНКИ.

Щеплене віспи.

Подаємо до відомости, що вільне щеплене віспи буде відбувати ся на розі улиць Абердін і Мейн а не як досі в Ситиголі.

Щеплене зачне ся від вівтірка 26 мая в 2-гій год і буде відбувати ся кождого дня кромі недїли.

Щеплене віспи відбуде ся даром.

Др. А. І. Доглас.
Інспектор здоровля

Гом-рул ухвалений.

Дня 25 мая лондонський парлямент ухвалив більшостию [illegible] внесок, котрого силою Ірландія дістала самоуправу. Треба знати, що сей внесок лондонський парлямент ухвалив вже третий раз, і тому, хотяй би палата льордів его знова відкинула, то все таки він ввійде в силу.

Опозицийні посли не хотіли брати участи в дебаті над сим внеском, кажучи, що їм не відомо становиско ряду і тому не будуть знати, що і як їм робити.

Провідник опозиції Бонар Ло закінчив свою бесіду так: Заслона впала, але се значить, що лише перший акт вже скінчении. Ціла штука скінчить ся аж тоді, коли сам нарід в загальних виборах скаже свое слово.

Зараз по сім внеску, в супроводі тріюмфуючих Ірландців, віддано до палати льордів. Ірландці цілий час співали "Боже Ірландію спаси."

Дїєсна дебата над сим внеском в палаті льордів почне ся десь в половині Червня.

Новий лік на сухоти.

Последне число паризького "Матін", подає у вступній статї, написаній шефом редактором С. Льоцане відомість, що на засїданю Паризької Академії медичної з 28 цвітня с. р. предложив професор Детуле новий — майже певний спосіб лїченя туберкульози Генриха Спалінґера рочом зі Швайцарії. Метода ся полягає на вприскуваню в місця хворих ріжних серум туберкулїчного [illegible] добиває ся оздоровлено до степени потуги. Свої [illegible] на тімже засїданю [illegible] результати сих [illegible] що від їх ужитєм туберкулїчні камери в [illegible] зовсім вигоювали ся. Сконстатовано також, що се є сей серум [illegible] антитуберкулїчних не [illegible] хороба, зникали харкані і горячки. Додати належить, що винахідець Генрих Спалінґер є молодим швайцарським адвокатом, який однак рівночасно віддав ся з більшим далеко замилуванєм студиям хемічним і біольоґічним в університеті в Шеневі.

Рід згинув.

Поляцьй Рід звісний з того, що поміг Кравченкови втечи з вінніпеґського арешту, дає ся назвати з рунтованя. З ним лунув також другий арештант, котрий, виходячи до роботи, сказав, показуючи на цвинтар, що не забавком его там поховають.

Причиною смерти сих двох людий було але збудованє рґштованя. Се було також причиною резиґнації управителя карного заведеня в Стоні Маунтени.

Не мав иншої ради.

В Герліберґу на Шлезку лікар Тімпе забив свою жінку, котра просила его о те. Хворіла він неуличимої рани. Коли переконав ся, що жінка вже не жиє, пробував відобрати і собі житє. [illegible] ся єму не удало ся. Він лежить тепер в шпитали смертельно хорий. Свій учинок оправдує він тим, що через кількох два тижні жінка не переставала просити его, щоби він вкоротив єї муки, відбираючи єї житє.

Купіль слона.

В одній часописи в Лондоні сегодня [illegible] рольній і звіринця, що одна вечірня купіль слона триває цілий тиждень і коштує около 500 корон. Се чищене вимагає трех людий. Перед тим цілу скіру натирають єго добрим милом, опісля змиває ся його "шмирґльовим" папером. Вчищи цілу скіру наново ся єго обмиває.

Здасть ся не будуть платити податків.

Ольстерці, противники самоуправи Ірландії, порозумівають ся, щоби не платити податків до державної каси, а противно складати їх в таке місце, звідки держава не моглаби дістати їх. Дехто з них каже, що таким місцем є Бенк оф Франс.

Внук князя льокаєм.

Оттесе мая найдено в Петербурзі льокая з театру ріднього кінематографічного театру (мужчина), котрий є внуком князя Патьомкіна, любовника цариці Катерини. Сї князі були колись такі богаті, що один з них купав свої коні в вині. Теперішна російська дума застав в нього, котра колись належала до Патьомкінів.

Суфражистки не жартують.

Пічне мітинґів котрий суфражистки відбули в Льондоні 25 мая, можна було чути через цілий час викрики: "Загибель короля."

Дивний грім.

В Лорборн, [illegible] стала ся така пригода. Перед недавно [illegible] фармар і обібрав барана. Шараз влетів кульовий грім, порозкидав барабан по хаті, а потім стягнувши з фармера черевики вилетів надвір. Фермерови нічого злого не стало ся.

Знаток каже, що Фрідманів лік до нічого.

Професор Кревський, котрому товариство Медиків припоручило розслїдити Фрідманів лік на сухоти, сказав, що сей лік до нічого. Се оречене опирає він на сім:

1. Метода не є без злих наслідків, хотяй проф. Кревський не мав случаїв смерти.

2. Средство найдене Фрідманом не курує. Лише в однім случаю з 54 показалось вонічним.

3. Оно не забезпечує перед заразою.

1. Не можна єму приписувати, що оно змінило хорого.

5. Фрідманів лік кураций [illegible] часто був не чистим.

— Хто хоче бути королем

може ним стати, або нагода [illegible] ріа [illegible] естетикам. Помимо [illegible] приїхав до Льондону [illegible] острова в західних Індіях Гонолюлю, що хоче продати свої острови, котрі Кольюмб, відкриваючи Америку, перший раз побачив. Сума, яку він жадає, виносить 20 тисяч долярів. Він готов продавати сї острови і поодинокі по чотири тисячі злен. Він також заміняе би їх і за дуже вартости 20 тисяч. Як бачимо, то є нагода ріа - естетикам стати самовладним нанижчи і то... лише за 4 тисячі дол.

Який ти малий Палікрате в очах Американцїв.

Дотеперішні маршалки Галичини.

З нагоди смерти графа Голуховського не завадить подати спис его попередників в такім порядку в якім они за другим урядували.

Першим був князь Лев Сапєга (1871 — 1875) потім А. гр. Потоцький 1875, В. гр. Дідушицький (1877). Л. гр. Водзіцкий 1877 — 1880. М. Заблькевич 1881 — 1886 Г. гр. Тарновський 1886 — 1890, Е. гр. Сангушко 1890-1895 Ст. гр. Бадені 1895 — 1901 і 1903 — 1912 Андр. гр. Потоцький 1901 — 1903 А. гр. Голуховський 1912 — 1914. Хто буде слідуючий де несемо.

Подушкова борба в парляменті.

В австралійськім парляменті опозиційні посли ведуть тепер обструкцию. 20 мая сесія затягнула ся цілої ночи і зі вигляду на се сторонники уряду дістали подушки і бленкети, щоби могли вигіднійше видержувати обструкцию. Сего домагали ся і опозиціоністи а коли їм сего відмовлено, то они хотіли силою видерти подушки у своїх противників. З сего повстав такий заколот, що аж поліція мусїла їх розборонити.

Треба знати, що раз в австралійськім парляменті має лише одні голос більше.

Воєнний [illegible]

Як відомо, Німеччина збракувала 250 мілїонів долярів на воєнні цїли. В сїм цїли раз наложив податок на великих богачів. І так сам Крупа, фабрикант канон, має заплатити на сю цїль 2.151.750 дол. Росія Франція і инші держави, що мають в Німеччині свої маєтности запротестували проти сего, опираючи ся, на тім, що гроші мають бути уживи на воєнні цїли а се йде в суперечі з міжнародним угодою. Однак Німеччина не звиить ся на їх протести. — Сильному все вільно.

Оба ранені.

Недавно відбув ся поєдинок між премієром угорського сойму, Тішою а Стефаном Раковським. З поєдинку вийшли оба ранені. Тіша був зранений в рамя а Раковський в живіт. Спору сей поєдинок не рішив, хотяй спорячі били ся пять разів.

Переписка Редакції.

І. Пічно. Газету Вам висилаємо, однак не можемо вналоти Вашій волі, бо ми тримаємо ся тої засади, що кождий мусить сам собі замовити часопись особисто, або письменно. Тому перекажіть тим людям, що замовляли через Вас, нехай они самі замовлять собі часопись, пишучи на адресу:
261 Fort Str.,
Winnipeg, Man.

Андрух Бас. Передплату одержали.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелiв з краю, то тепер найлiпший час. Шiфкарти дуже танi. Зайдiть до нас, або напишiть лист, а ми вам подамо всi iнформацiї.

МИ ПРОДАЄМО шiфкарти до старого краю по найнизших цiнах і на найлiпшi шiфи, котрi вiдходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО грошi до краю скоро i безпечно так, що в краю дiстають рiвнi грошi, бо ми вже посилаємо грошi через довгi лiта і знаємо докладно як посилати. — Спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.
667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.